

4/53

NAŠE JEDNOTA

O B S A H :

ZÁPAS NA OBRANU KATOLICKÉ VÍRY

PANE NÁŠ, TY VÍŠ...Modlitba

TAKTIKA A BOJE PROTINÁBOŽENSKÉHO BOJE V ČSR
V ROCE 1952

A k t u a l i t y : Český kněz v současném románu /Hostovský:Missing/ - Na domácím knižním trhu /Řeči Mojžíšovy - Úvod do četby Nového Zákona/ - Co čekáme od kněze v exilu / Z jedné ankety/ - Vzácny ostatek blahosl.Anežky České ve Španělsku - Pro apoštolát mezi českou inteligencí v exilu

V y s v ě t l e n í z k r a t e k a t e c h n i c k ý c h v ý -
razů ke studii: TAKTIKA A CÍLE PROTINÁBOŽENSKÉHO BOJE
V ČSR V ROCE 1952./str.3 a násl./:

RP -- Rudé právo; LD - Lidová demokracie; MF - Mladá
fronta; SČM - Svaz české mládeže; DMV - Diecéšní mí-
rový výbor; JZD - Jednotné zemědělské družstvo /kol-
choz/; "vatikánský" /v uvozovkách/ - nadávka komunis-
tů; vatikánský - v běžném užívání slušných lidí; Ka-
tolické noviny - české i slovenské / rozuměj tak z
Katolické noviny/.

ZÁPAS NA OBRANU KATOLICKÉ VÍRY 1952

Z vánočního rozhl. poselství
papeže Pia XII.

V rozlehlých krajích, v nichž tíží duše a těla absolutní moc a tlačí je k zemi, Církev je první, která prožívá hodiny drásavé úzkosti. Její dítky jsou oběti neustávajícího pronásledování, přímého nebo nepřímého, buď otevřeného, nebo lstivě maskovaného.

Křesťanské církve nebo obce, starého data, známé svou žhavou vírou, slávou svých svatých a světic, leskem svých děl z oboru theologické vědy a křesťanského umění, především však vyzařováním lásky a kultury v lidu, vidí, že jejich vnější velikost je téměř v troskách. Mladé křesťanské církve, - vinice Páně velmi slibných nadějí, zavlažená potem a krví nových apoštolů - , oživené modlitbami a obětmi celého katolického světa, byly rázem smeteny touže ničivou smrští, jež rve nemilosrdně z kořenů letitý dub nebo křehký stromek, jež se jim namane v cestu.

Co zůstane z těchto křesťanských církví, starých i mladých, až jednou přijde "konec útrap", o nějž nepřestáváme prosit? To zůstává neproniknutelným tajemstvím vždy dobrého Boha. Zatím zaznamenává všude kniha života v onom zkoušeném světě: ČINY VNITŘNÍ SÍLY DUCHA, BEZPOČETNÁ HRDINSTVÍ, k nimž oduševňuje Duch svatý na obranu království Božího a Ježíšova jména, v němž jediném je spása, a k hájení cti jeho nejsvětější Matky. Pronásledování křesťané vědí, že tyto nejvyšší hodnoty mohou od nich vyžadovat, a často skutečně vyžadují, trpká odříkání, ba i oběť života.

Nechceme idealisovat. Vyskytnou se i dnes, jako vždy v pronásledování, případy s l a b o s t i a k a p i t u l a c e , jež nezřídka možno chápat, ač je není možno ospravedlnovat; ano i případy z r a - d y . Nicméně však zprávy, jež jsou šířeny, z velké části přiznávají pravdu jen z poloviny, jestliže ji

neznetvořují, nebo přímo úplně nefalšují. TAK SE ZÁMĚRNÝM UMLČOVÁNÍM A PŘEKRUČOVÁNÍM SKUTEČNOSTÍ VEŘEJNOST ZBAVUJE POZNÁNÍ O TUHÉM ZÁPASE, JEJŽ MUSEJÍ BOJOVAT BISKUPOVÉ, KNEŽÍ A LAICI NA OBRANU KATOLICKÉ VÍRY.

24.XII.52.

PANE NÁŠ, Ty víš, že nás obtírají mrákoty smrti; Ty víš, jaké hrůzy si připravil svět, který se postavil sám na sebe a na svou pýchu; Ty víš, jak se mu nedostává Tvé spravedlnosti a lásky, jak hyne jejich žízň; dej nám, Pane, abychom se dovedli pustit všech zdánlivých skutečností a falešných opor, abychom nehledali spásu leč v Tobě, který jsi cesta, pravda a život. Dej se nám, Pane, poznat docela zblízka, v oné prvotní důvěrné naivitě, s jakou Tě poznávali a v jaké Tě milovali Tvoji první učedníci, ti, kteří Tě viděli tělesněma očima v Tvém sladkém Těle, přijatém z Panny Marie, a kteří kladli své nohy do Tvých šlépějí v prachu cest judských, galilejských a samařských. Prolni zcela naši mysl a naše srdce svou naléhavou a živou přítomností; učiň, abychom žili všechny okamžiky svého života v Tobě, v Tvé svaté vůli. Pomoz nám, pomoz ubohému světu, aby se vymanil z krutého poddanství svých zbloudilých myšlenek a vášní; dej, aby se v něm opět zrodilo srdce dětské a věřící; vyplej z něho dábelské býlí lži a nenávisti k Tobě a k bližním; dej, aby věci této země, které jsi stvořil pro svou slávu, pro naši službu a radost, jako odlesk nevystihlých vlastností svého bytí; dej, aby byly opět našimi sladkými druhy, předzvěstí dědictví, které jsi připravil svým věrným v požívání své tajemné jsoucnosti, obsahující všecko dobro i všecku krásu.

Přijď k nám blíž, Pane, - anebo spíše oblom naše srdce a naše šíje, setři slepotu s našich očí, abychom přestali být hluchí a slepí a necitliví k Tvé ustavičné přítomnosti, abychom se zatvrzele netvářili, že neslyšíme Tvých kroků, pod jejichž údery se otřásá země.

Zachycujeme se, Pane, v nejvyšší úzkosti a s dětskou důvěrou za plášť Tvé i naší svaté Matky, Panny Sedmibolestné, věduce, že ona jediná může zadržet tresta-

jící ruku Tvé spravedlnosti; uslyš její hlas, Králi a Soudce všehomíra, a nedej nám zahynouti pro hříchy naše!

Uslyš modlitbu světců naší krve a obrať opět k Sobě mysl tohoto lidu. Raň naše srdce, aby se otevřela ovoci jejich svatosti a jejich přímluv, ať očekáváme v svatém společenství s nimi a jako Tvoje věrné děti den Tvého druhého příchodu a den Tvé slávy, kdy bude obnovena ohněm tvář země. Amen.

JAN ČEP: Rozptýlené paprsky. 135, Modlitba.

TAKTIKA A CÍLE PROTINÁBOŽENSKÉHO BOJE V ČSR
1 9 5 2

Důležitá úvodní poznámka: Uveřejňujeme tuto studii jako rukopis, pouze pro informaci našeho kleru v exilu. Není určena /tak, jak je, / pro zahraniční tisk. REDAKCE SI VYHRÁZUJE PRÁVO K JEJÍMU ZVEŘEJNĚNÍ, byť i částečnému, V TISKU, NEBO K JEJÍMU PŘEKLADU. Objektivnost informací si vyžádala uvedení řady jmen a konkrétních skutečností, které, kdyby byly vytrženy ze souvislosti a smyslu celku a zobecněny, /jakoby několik výjimek reprezentovalo veškerý klerus ČSR, /- by mohly poškeďit pověst našeho hrdinného episkopátu a kleru. Dále třeba brát v úvahu, že komunistický tisk, který citujeme, posuzuje a vykládá činy katolického duchovenstva -- často i nejetné -- po svém. Kněží dokáží rozlišit úsudek a úsilí tendenční propagandy od objektivní skutečnosti.

Temný obraz náboženské situace u nás v roce 1952 by získal mnohem více světla, kdybychom mohli přinést podobně dokumentovanou studii o hrdinnosti našich biskupů, kněží a věřících v jejich zápase na obranu víry. Jež pouhá přiznání tisku a státních činitelů by poskytla dosti materiálu k takové studii. Pozorný čtenář najde však i na těchto stránkách dosti solidních důvodů k důvěře v Krista, bojujícího a vítězího ve svých vyvolených. Pro nás kněze je studie vážné memento a naléhavé S.O.S. mučené Matky Církve v naší domovině.

Rec.

Kdo si dovede jen poněkud zaostřit obrysy náboženských událostí u nás za rok 1952, s lítostí si musí přiznat, že parní válec bezbožectví se nemilosrdně valil vpřed. V uplynulém roce rovněž jasněji vystoupily rysy bezbožeckých plánů s Církví.

Především se usiluje co nejvíce o v l á d n o u t s p r á v u C í r k v e a duchovní život věřících; za druhé z n e u ž í t C í r k v e a duchovního života věřících k b u d o v á n í s o c i a l i s m u ; za třetí postupně o d t r h o v a t C í r k e v a náboženský život věřících o d Ř í m a ; za čtvrté b o j o v a t p ř í m o p r o t i n á b o ž e n s t v í a snažit se je zničit.

Nikomu jistě neunikne protiklad, obsažený v tomto plánu. Tento rozpor není snad jen teoretický, zaviněný aprioristickým a mylným schematisováním situace. SITUACE JE TAKOVÁ! ZKRIVENÁ PROTIKLADEM! Tato praktická kontradikce situace však vzbuzuje naději -- odhaluje, že nepřítel nemůže zvládnout situaci, že odpor je veliký, a hlavně, že Milost je přítomná a staví překážky. Proto nemůžeme nezvolat: "Gratias agimus Tibi propter magnam gloriam Tuam!"

Postupujme věčně! Dodejme ke každé fázi bezbožeckého boje a plánu několik událostí z uplynulého roku.

I.- POKUS O OVLÁDNUTÍ CÍRKVE

Řekli jsme, že se především usiluje co nejvíce ovládnout správu Církve a duchovní život věřících. Potvrdily to události ve třech diecésích: českobudějovické, olomoucké a, jak se zdá, litoměřické. Rudé právo sdělovalo l.dubna /1952/: "Českobudějovickému biskupu Th.Dr. Josefovi Hjoučovi byla pro jeho zamítavé stanovisko k církevním zákonům /rozuměj T.zv. církv. zákonům/ nálezem příslušných správních trestních orgánů uložena pokuta a byl mu určen pobyt mimo českobudějovickou diecési". Tím "byl úřad českobudějovického ordináře uprázdněn. Proto se v pondělí sešla českobudějovická kapitula u svatého Mikuláše, která přijala resignaci dosavadního generálního vikáře P.Josefa Buchty na tento úřad a zvolila ho potom jednomyslně kapitulním vikářem českobudějovické diecése.

Státní úřad pro církevní věci udělil nově zvolenému ... k vykonávání jeho úřadu souhlas" / R.P.1.4.1952/.

Zpráva výstižně odhaluje postup laicisace Církve a současně ovzduší násilí a zvůle. Tento obrázek zvůle dokresluje naprostá nejistota o místu pobytu Msgra Hloucha. Tiskem sice kdysi proběhla zpráva, že Msgr Hlouch je internován s Msgrm Beranem. O pobytu Msgra Berana však se s jistotou neví. Zmatené a odporující si zprávy jen zvyšují nejistotu. Tato nejistota je však znásobením násilí, hlavně dnes, kdy moderní technika usiluje svou přirozeností sblížit lidstvo a vnést světlo do nejskrytějších koutů zeměkoule. V Československu se však přesto stmívá! Někdo tam tedy pracuje proti přirozenosti, a tím proti Prozřetelnosti! Ó- ano, situace není beznadějná! Vy-dává svědectví proti sobě, a tím nepřímě Bohu!

Skoro současně /29.III.52/ se konala v katedrále svatého Václava v Olomouci církevní slavnost - instalace nových kanovníků olomouckým arcibiskupem Dr. Josefem Matochou a uvedení v úřad generálního vikáře P. Josefa Glogara, známého "vlasteneckého kněze". Slavnosti se samozřejmě zúčastnili zástupci Státního úřadu pro církevní věci.

Bylo by lehkovážné a lehkomyšlné chtít otevřít tajemství událostí v Č. Budějovicích a v Olomouci t ý m k l í č e m . Neboť kdo z nás v cizině může s jistotou říci, že podmínky, před něž byli oba pastýři postaveni, byly z c e l a stejné, že jednali za t ý c h ť okolností, že hrozilo s t e j n é nebezpečí, že bylo možné v obou případech t o t é ť řešení, že za týchž okolností bylo možné j e d i n é východisko; kdo by se odvážil tvrdit, že v prvním případě vládlo násilí, v druhém nikoliv?! Jsem přesvědčen, že v obou případech rozhodlo násilí, a jen násilí. Msgr Hlouch je jeho obětí. Skláníme se před ním! Obětí násilí je i Msgr Matocha. Jistě jednal v zájmu věřících a diecése; snad "ad evitandum maius malum" dal v oběť i svou čest v očích těch, kdož nevidí do situace a dají se strhnout k úsudku všeobecným dojmem. Složení kanovníckého sboru, pokud jsou známí někteří kanovníci /na př. prelát Th. Dr. F. Jemelka /, je celkem dobré. Snad i to bylo částečným

důvodem panu arcibiskupovi, že se odhodlal k tomuto kroku.

Jak se zdá, došlo letos v létě i k deportaci Msgra Štěpána Trochty. Tak aspoň psaly zahraniční zpravodajské služby. Nemíním příliš zdůrazňovat tuto zprávu, protože by to snadno mohly být "kachny", jako v tolika případech. Podle těchto zpráv prý byl Msgr Štěpán Trochta odvezen policií z Litoměřic 7. července na neznámé místo. Tím by se byl stal neblaze proslulý Msgr Eduard Oliva, generální vikář diecése, jediným pánem diecése.

Tato zpráva je aspoň částečně potvrzena t.zv. Katolickými novinami z 8. června 1952, jež informují o vikariátní konferenci okresů Turnov a Mnichovo Hradiště a píší: "vdp.vikář Holeček sdělil, že " J.E.ndp. biskup dr. Š.Trochta pro těžkou nemoc na delší dobu je nucen se léčit a že ndp. generální vikář Msgr Oliva je pověřen správou diecése jako Ordinář."

Z terminologie Katolických novin nebo vikáře Holečka se nedá mnoho vysoudit; přesto však výrazy "Ordinář" ve spojení s "těžká nemoc na delší dobu" jsou podezřelé a zdají se mi napovídat "krátký proces", obdobný s procesem proti Msgru Hlouchovi.

Znovu připomínám, že nemíním chtít příliš usuzovat z Katolických novin, protože v nich není logiky, přesto však bych se odvážil vrhnout, třeba jen několik paraprsků, do ovzduší tohoto krátkého procesu a na jeho možné nebo pravděpodobné příčiny. Koncem dubna /23. nebo 26.IV.52/ vydali arcibiskup olomoucký, biskup královéhradecký, pražský "vlastenec" Stehlík a budějovický "místodržící" pastýřské listy o seminářích. Listy uveřejnily Katolické noviny /11.a 4. května/. Po pastýřském listu biskupa Trochty ani stopy. 7.května se konala v zasedací síni biskupské konsistoře v Litoměřicích /Kat.nov. 18.5.52/ výborová schůze "za účasti všech členů diecésního mírového výboru duchovenstva" Řídil ji Msgr E.Oliva, jenž "vyzdvihl, jak se stát stará o hospodářské zabezpečení Církve a tím i o to, aby mohl nerušeně probíhat nátoženský život u nás"... "že místo kněze je po boku lidu" a že se řada kněží zapojila do budovatelského dění...V témže čísle Kat.

novin je oslavný článek Olivův s jeho fotografií. Může těchto několik dat osvětlit případ pana biskupa Trochty? Jistě tyto případy neodhalují vše. Jsou-li zprávy o deportaci pravdivé, asi byl pan biskup postaven před takové podmínky anebo před takovou situací, že raději volil vyhnanství, než ustoupit nebo souhlasit, byť pouhou přítomností. Zpravodajská služba VERITAS /III., č. 1-2/ sděluje, že byl Msgr Trochta deportován, že "podal na svůj úřad resignaci, dovolává se can. 429, l. 3, t. j. uvěznění, nemožnost stýkat se s věřícími a vykonávat svůj úřad. Podle jiných zpráv nejednalo se o resignaci/ o níž, pokud víme, nebyla v domácím tisku nikdy ani nejmenší zmínka/, nýbrž pan biskup byl d o n u c e n nastoupit n e d o b r o v o l n o u z d r a - v o t n í d o v o l e n o u . Kde pan biskup tuto "dovolenou" tráví a jakým způsobem tam žije, není známo.

Osudy těchto tří /resp. dvou/ českých diecésí jsou dokladem snah Státního úřadu pro církevní záležitosti dosadit si na odpovědná místa v diecésích své "vlastenecké vikáře", a tím si řídit diecési a náboženský život věřících podle své vůle.

Plán státního úřadu pro církevní věci upravit si bezohledně, podle svého, správní život Církve, se projevil koncem roku 1951 u p r a v o u h r a - n í c d ě k a n á t ů /vikariátů/, jež se kryjí s hranicemi okresů. Roku 1952 byli jmenováni a ustanoveni do těchto nových správních celků děkani/vikáři/.

Nový správní život Církve představovalo z a s e . d á n í celostátního m í r o v é h o v ý b o r u římskokatolických duchovních ve S l i a č i , 26. dubna m. r. Zasedání se zúčastnil Zdeněk Fierlinger a kapitulní a generální vikáři a předsedové diecézních mírových výborů z celé republiky. Fierlingovi se podařilo dostat do Sliache i p. biskupa košického Josefa Cárského a apoštolského administrátora nitranského Fra Eduarda Nécsey. Mám vážné pochyby o svobodné účasti Msgra Josefa Cárského. Při pročítání článků o konferenci v denním tisku se mi vnucoval dojem, jako by zasedání mělo být podepřením slabých a utr-

pením kolísajících nebo nespolehlivých. Zdeněk Fierlinger"zdůraznil, že velká část /lišák!/ duchovenstva pochopila, že jeho místo je po boku lidu, a účinně již přispívá k budování našeho nového společenského řádu"... "Naše cíle ...jsou velké, šlechetné, lidské a umravňující" /L.D. 26.IV.1952/. Antonín Stehlík samozřejmě prohlásil, že "dnes kněz bez jakýchkoliv pochyb ve svém svědomí může a musí se kladně postavit k současnému budovatelskému úsilí našeho lidu"./L.D. 26.IV.52/.

Cíle a úkoly této nové "obrozené" církevní správy nastíníme, abychom byli logičtí, raději až v druhém, a částečně i v třetím bodě.

Uvedme ještě k prvnímu bodu aspoň dva doklady o tom, jak se socialistický svět snažil v uplynulém roce ovládnout a kontrolovat duchovní život věřících. Mladá fronta /24.července 1952/ píše:"Kdy nám třemblatští svazáci odpovědí? - Desátého července jsme otiskli článek naší dopisovatelky Heleny Žákové o svazácích v Třeblicatech /u Červeného Kostečce/, kteří místo, aby pomýšleli na to, jak nejučinněji pomohou sklidit letošní úrodu, raději organizují procesí a snad bláhově spoléhají na pomoc pánaboha. Čekali jsme, že co nevidět nám třemblatští svazáci vysvětlí, jak to s tou poutí mysleli, ale oni nic...Zato nám přišel jiný ohlas - od našeho čtenáře L.Košaty z Prahy. Práce třemblatských svazáků ho inspirovala k napsání básničky. Vyjímáme z ní:

Nutno bude tady říci,
že nestačí jen rozžat svíci,
rozněžnit svoje srdce
a do kapes strčit ruce!
Ruce z kapes, zdvihnout zraky
a nevěřit na zázraky.

Bylo by dobře, kdyby i předmět této básně -- třemblatští svazáci - se brzy ozvali..." /M.F.24.VII.52/.

Tato pasáž úžasně otvírá oči a umožňuje hluboký pohled do situace. Jestliže se Mladá fronta odváží hrubého veřejného pranýřování, ba výzvy k odpovědi /žež nemůže být než odsouzení mého jednání/, dovedem předsvadit, co se děje ve svazáckém prostředí, -

a jak se slídí po mládeži -, "aby snad nevěřila na zázraky.." a "bláhově nespolehala na pomoc pánaboha".

Dravčí nesmiřitelný pohled sleduje s podezřením každého, kdo se stýká s mládeží a studenty a snaží se na ně mít náboženský vliv. Nemůže trvat dlouho, dravec se na něj vrhá, sápe se na svou oběť a trhá ji. To byl v podstatě brněnský soud /11.-13.června/ proti P.Mádrovi, P.Václavu Razíkovi, univ. profesorce Růženě Vackové, Vladimíru Juklovi, generální představené kongregace sester sv.Karla Boromejského Žofii Langrové z Prahy a představené sester Těšitelek v Rajhradě u Brna Marii Vintrové. /1/ Pokud se dá soudit z relací ze soudní síně, měli souzení náboženský vliv na mládež a studentstvo. To bezbožecký dravec nesnese! Prohlásil své oběti za "vatikánské agenty" a "špiony"; dvě léta již víme, že vyznávat, hájit a bránit katolickou víru je být "agentem Vatikánu", a to stačí k odsouzení na 25, 22, 20...let /jako v případě Juklově, Žofie Langrové a Růženy Vackové/, nebo na doživotí, jako Otto Mádr. Důležitým dokladem k tomuto bodu je výrok Dra Karla Čížka, jenž ve funkci prokurátora soudu prohlásil v poslední den hlavního přelíčení ve své závěrečné řeči: "Vatikán a jeho agenti v zločinném úsilí...po zřízení klerofašistického režimu se pokoušeli rozvracet morálku naší mládeže"/R.P.15.VI.52/.

Dalším dokladem bdělosti nad "morálkou naší mládeže" byl podzimní proces s bývalými funkcionáři Skauta a Junáka: Dru Pavlu Křivskému /býv. přední pracovník ve skautingu/ a proti bývalým funkcionářům klatovských oddílů Junáka /Vl.Blahovi, Ant. Celerýnovi, Zd.Kovaříkovi, Slavoji Chadounskému, ing. Karlu Forstovi, stud. medicíny Václ. Pergnerovi a činovníku Junáka z Č.Budějovic ing. Jar. Markovi/. "Snažili se v protistátních skautských skupinkách i nadále ovlivňovat naši mládež a odvádět ji od správné cesty v ČSM."/ R.P. 18.X.; LD 18.10.1952/. Tato poslední věta, uveřejněná stereotypně v různých denících, odhaluje pravý zločin těchto vedoucích; než vrhá světlo

/1/ Neuvádím jména jiných souzených v témže procesu, protože jejich případ byl právně odlišný; byl, jak sou-
 zít, přelíčen, aby na ostatní vrhl stín vraždy!!!

i na předchozí soud s P.Mádrem a spol., a i na dávno minulé soudy, na př. proti P.Fr. Mikulášskovi a P.Ad. Kajprovi nebo proti P.Mandlovi a jeho spolupracovníkům. Jejich zločinem bylo, že nechtěli dopustit, aby ČSM mělo monopol ve výchově mládeže v Československu! Známe již "správnou cestu" ČSM! Udala nám ji před chvílí Mladá fronta! Budeme mít ještě příležitost ji blíže a zevrubněji poznat.

Že je ostřížím zrak komunistů upřen na vchody do kostelů a že kontroluje náboženský život, plyne rovněž z projevu ministra informací a osvěty Václava Kopeckého na ustavujícím celostátním sjezdu Čs. společnosti pro šíření politických a vědeckých znalostí, v Praze 21. června m.r. Rozlišuje v něm dvě skupiny návštěvníků kostelů: předně reakcionáře, kteří chozím do kostela chtějí, - často demonstrativním způsobem -, projevovat svůj odpor proti lidové demokracii a socialismu... a ve jménu boha vzývat americké imperialisty"/R.P.22.VI.52/...."V boji proti takovým nepřátelům ...se nezastavujeme před ničím, ani před vstupem na tak zvanou posvěcenou půdu kostelů, klášterů, ani před tak zvaným posvěceným šatem kněžským..." /R.P.22.VI.52/. -Druzí lidé, navštěvující kostel, jsou zaostalci a strašpytli, proto je nutno vyvést je ze zaostalosti a poverčivosti. Tot úkol nové společnosti a všech kulturních pracovníků/Srv. R.P.22.VI.52/.

Tato řeči si všimneme ještě ve čtvrtém bodě našeho pojednání. Prozatím uvedené citáty dostatečně dokazují, jak komunisté pasou po návštěvnících kostela, jak si je třídí, snaží se mít přehled, a zasahují.

Tento bod "snaha ovládnout správu Církve a duchovní život věřících" bude ještě doložen oběma následujícími body.

II. - ZNEUŽÍVÁNÍ CÍRKVE K BUDOVÁNÍ SOCIALISMU

Totální zaměření komunismu jde dál. Usiluje "použít, nebo lépe zneužít Církve a duchovního života věřících k budování socialismu".

Nový "obrozený" správní život Církve má být orga-

nisačním prostředkem i k budování socialismu a k ohlasu socialistické politiky a propagandy.

Všimli jsme si toho již při zmínce o zasedání Celostátního mírového výboru ve Sliachi. Fierlinger konstatoval, "že se stále množí a upevňují řady duchovenstva, které pochopily cíle našeho socialistického výstavby a v duchu vládní politiky tyto cíle učiněně podporují"/R.P.26.IV.52/. Slyšeli jsme již, jak Stehlík ujišťoval, že "kněz může a musí dnes bez jakýchkoliv pochyb ve svém svědomí se se kladně postavit k současnému budovatelskému úsilí našeho lidu" /R.P. 26.IV.52/.

Dne 6. května se konala na pražské arcibiskupské konsistoři arcidiecéšní konference, které byli přítomni zástupci všech vikariátů pražské arcidiecése. A.Stehlík na ní zdůraznil, že po příkladu apoštolů má kněz z povinnosti podílet se na výstavbě vlasti a obraně míru"/L.D.8.V.52/.

Týž A.Stehlík navštívil 14. května Brno, kde se konala v sále biskupské konsistoře pracovní konference diecéšního mírového výboru katol. duchovenstva, kterou zahájil generální vikář J.Kristek. Hlavní projev pronesl A.Stehlík. "Katoličtí kněží jsou si vědomi", -pravil řečník -, "že jedinečnou prací pro blaho lidu slouží Církvi a vlasti a bojem za mír mohou naplňovat zákon Boží"/L.D.16.V.52/.

Obdobné diecéšní konference diecéšních mírových výborů se konaly v dubnu a květnu ve všech diecéších ČSR. Na programu byly církevněpolitické otázky. Všimněme si jich blíže. Vikáři diecése Hradec Králové se zavazují "k účinné práci pro světový mír a pro dobro lidu. DMV královéhradecký vybízí k zakládání JZD. Na konferenci v Litoměřicích velebí Ed. Oliva nové t.zv. církevní zákony a "svobodný výkon náboženských obřadů v nevídaném rozsahu"/L.D.18.IV.52/. V Trnavě Dr.L.Škoda seznamuje faráře--děkany "se zásadami mírového rozpočtu a jeho významem"/Lud,20.IV.52/. Na zasedání bánsko-bystrického diecéšního mírového

mírového výboru pravil arciděkan konsultor A.Kalmančok "že nie veriaci, ale farizeji sú tí, ktorí ustavične len šomrú na všetko, všetko kritizujú a odsudzujú...a nepočujú, že v našom ľudovodemokratickom zriadení dostane každý taký podiel, o aký sa sám pričini. To znamená teda svedomite plniť svoje povinnosti tak pri pracovnom úsilí, ako i pri zásobovaní potravnými článkami, kde bývajú dosť nesvedomití mnohí"/Kat. nov. 1.VI. 1952/. -Podobne generální vikář Zoltán Belák z Rožnavy /srv. Katol. nov. 1.VI.1952/.

Na pracovní poradě bratislavského DMV zdůraznil prof J.Korec asi 50 kněžím v meditaci, že "keď ľud sa všetkými silami dal do budovania, knazi mu majú v tom ochotne napomáhať" /Kat.nov. 18.mája 52/.

Za deklaráci tak zv. konference všech církví v SSSR konané v Moskvě, se postavil celostátní Mírový výbor kat. duhovenstva; předtím tak učinil arcidiecéšní olomoucký mírový výbor /R.P.31.V.52/.

Po říjnovém sjezdu ruské komunistické strany se konala v Praze konference všech vikariátů, na níž promluvil Msgr. E. Oliva a zhodnotil význam sjezdu a vyzval k práci pro mír; v Brně na konferenci DMV mluvil na totéž téma gener. vikář Krístek./Srv. Kat.nov. 26. října 1952/. Podobné konference se konaly v Trenčíně a v Košicích. Na nitranské konferenci padla slova / z úst kanovníka-faráře Pavla Gašparoviče z Bobota: "Pre nás veriacich knazov ...je bolestné, že aj Vatikán nahráva západným imperialistom..Nemôžem v tomto nasledovať Vatikán...Naše svedomie neuspokojuje ani "pax americana", ani "pax romana"; väčšiu mravnosť nachádzame v socialistickom zriadení a poriadku, v "pax socialistica"..."/Kat. nov., 2. nov.1952/.

Těchto několik citátů dokazuje snahu socialistické vlády zapojit si novou církevní správu do své politiky a použít jí k budování socialismu.

Toto úsilí se nemá zastavit u diecéšních mírových výborů/DMV/ nebo diecéšních orgánů; má pronikat na fary a vikariáty. Na vikariátních schůzích přednášejí svolaným kněžím pozvaní laici nebo kněží o pomoci kněží venkovskému hnutí, hodnotí se klady družstevní práce, podává se návod, jak pracovat v JZD a jak chránit

tuto myšlenku; vybízejí se pozvanými laiky / snad lépe poslanými laiky/ k pomoci socialisace venkova; přednáší se jim o průmyslové výstavbě, o boji za mír jsou zasvěcováni do problémů komunistické mezinárodní a vnitřní politiky a propagandy /Korea, bakteriologická válka, remilitarisace Německa.../, připomíná se jim státní zabezpečení církve, péče státu o církevní objekty; velebí se únor, říjnová revoluce, čs. sovětské přátelství, sovětský mír, vysvětluje se jim výstava "Se sovětským svazem na věčné časy"; zatračují se imperialisté! Tak sdělují Katolické noviny! Týž týdeník ujišťuje, že se kdesi kněží zavázali "zaměřit svá kázání na téma: Chléb náš vezdejší dej nám dnes a přispívat peněžitě ze svého platu na Koreu; jinde prý vybízeli věřící k svědomité a pečlivé práci o žních; jiní prý vypracovali na své konferenci výzvu k farníkům, aby pečlivě konali své jarní práce; odsoudili bakteriologickou válku; ojediněle vybídli věřící k pomoci Koreji; radí prý v JZD, propagují je, pomáhají v nich /ojediněle, pokud vím/, navštěvují je hromadně, slibují prý pomoc v budování socialistického zítřku; uspořádali sběr textilu a brigádu.

Připomínám znovu, že cituji Katolické noviny. Je proto těžko říci, v jakém rozsahu zachvátilo toto usilí naše fary a vikariáty, a hlavně, v jaké míře se v nich stalo "duchem", a nikoliv jen formalitou. Víme, že Katolické noviny vidí v každém úsměvu i šibalském a neupřímném, socialistického anděla. Při pročítání Katolických novin měl jsem v několika případech dojem, že kněží berou s humorem všelijaké ty závazky! S druhé strany však, myslím, nelze jen tak snadno přehlížet výsledky těchto snah.

Aby kněží nemohli zůstat pasivní k těmto snahám, podněcuje je k činnosti a zaujetí stanoviska Státní úřad pro církevní věci, jenž jim občas pošle "čtení z kazatelny". Lud /30.VII.52/ sděloval, že 27. července odsoudil trnavský okresní soud "dečinského boháče" na 7 let ztráty svobody, ke konfiskaci majetku, 80.000 Kčs pokuty a ztrátě občanských práv a k zakazu pobytu v bratislavském kraji, protože" keď 3. júna 1951 miestny farár čítal v kostele mierový ohlas svetovej rady mieru, provokatívny

kašlaním spolu s niekoľkými sebe podobnými rušil ve-
riacich pri počuvaní tejto výzvy."

Tak se věřící vybízejí k plnění dodávek, k pilné
účasti na žnových pracích, mluví se jim o míru atd.

Tímto způsobem dosahují komunisté ještě jiného cí-
le. rozřezávají náboženství, znesvěcují kostel, kněze
vytrhují z duchovní činnosti; a tím již pozitivně bu-
dují bezbožectví. Klomě toho kompromitují před věřící-
ciami kněze, když on vyhoví jejich žádostem, jejich na-
léhání a vyhrožování; lidé tak vzdalují od kněze a od
kostela. To je opět voda na jejich bezbožecký mlýn!

O toto rozřezávání náboženství se v posledních mě-
sících postaraly Katolické noviny, jež vyvozují sko-
ro v každém čísle z n á b o ž e n s k ý c h pravd
závěry, příznivé socialistickému budování a socia-
listické propagandě - stavějí víru do služeb socia-
listických plánů. Zdá se mi to těžší a nebezpečnější zne-
svěcení, než znesvěcování kazatelen čtením různých vý-
zev a prohlášení.

Velkým světlem pro zhodnocení mnoha těchto počinů
"vlasteneckých kněží" jsou slova ministra Václava Ko-
peckého v uvedeném projevu /21.června 1952/. Právil,
že v boji proti reakčním živlům, kryjícím se rouškou
náboženství nebo i kněžským šatem,..."stejně jako v bo-
ji proti piklům vatikánských agentů, amerických impe-
rialistů, n a l é z á m e o p o r u v ř a d á c h
p o c t i v ě l o y á l n ě s m ý š l e j í c í c h
k a t o l í k ů a v ř a d á c h v š e c h v l a -
s t e n e c k ý c h k n ě ž í ."/R.P.22.VI.52/.

Štrašné přiznání! Odhalující těžkou odpovědnost
"vlasteneckých kněží"! A dodejme "vlasteneckého" tisku!
Víme, co a kdo se kryje za výrazy "pikla vatikánských
agentů". Tato skupina slov se opakovala v tisku toli-
krát, i letos, na příklad v procese s P.Mádrem a spol.

Na druhé straně při posuzování jednání n ě k t ě -
r ý c h kněží se musíme, myslím, vyvarovat určité
"imperialistické" psychosy, která by chtěla, aby kně-
ží projevíli aktivní a pasivní odpor i v čistě občan-
ských povinnostech, a která samozřejmě nedovede roz-
lišovat činnost a spolupráci, a spolupráci formální a

materiální. Ostatně, nezapomeňme, že není-li situace nám, v cizině, jasná, není jasná ani mnoha kněžím u nás. Proto každý čin nemusí být spolupráce a zlá vůle; může to být nedostatek orientace, a proto jakési náhodné jednání, nebo jednání, jež kněz odvažoval jen ve světle partikulárních a nepřesných informací. Na konec zdůrazňuji, že jsem volil úmyslně výraz " n ě k t e r ý c h k n ě ž í ", protože nechci vztahovat svůj výklad na všechny!

Snad někdo trpělivě čeká odpověď na otázku: Kolik kněží tedy spolupracuje? Opravdu spolupracuje? Nemíním na tuto otázku odpovídat, jednak proto, že se vymyká osnově studie, jednak bych musel odpovědět jermhavými dohady. Konečně bych musel nastínit způsob neutralisace určitých projevů. Leccos jsem naznačil v předchozím odstavci. Blíže nemohu vysvětlit.

Než i tak předchozí důkazy jistě dostatečně odhalily plány bezbožníků, kteří by chtěli zapojit církevní správu, farní život a duchovní život věřících do budování socialismu v našich zemích.....

III.- SNAHA O ODLOUČENÍ CÍRKVE OD ŘÍMA

Řekli jsme, za třetí, že se komunisté snaží postupně odtrhovat Církev a náboženský život věřících od Říma, čili od Svaté stolice a svatého Otce. Předchozí body jsou toho zřejmým dokladem. P r o t o se komunisté snaží ovládnout církevní správu a duchovní život věřících a použít Církev a náboženství k budování socialismu. Připomeňme výslovně, že Církev zůstala v našich zemích hmotně zcela odříznuta od Petrova Stolce! Zavedením své duchovní správy se komunisté snaží dovršit toto odříznutí: organizováním správného církevního života, probíhajícího bez ohledu na Vatikán, ba proti vůli Vatikánu.

Při soudu s P. Mádrem tisk, a asi i soud, šerموval výrazy "vaticánští agenti". Tento výraz známý již z dřívějších soudů, prozrazuje taktiku: opravdový katolický duch, duch nekompromisně věrný Stolci Petrovu, duch apoštolsky bdělý, činný a expansivní je

stigmatizován jako duch agentů nepřátelské moci, t. j. Vatikánu, proto "agenti Vatikánu". Katolický duch, přípustný u nás, je duch, který se nebrání, nechává komunistům volnou ruku, uzná ČSM za jedinou výchovnou organizaci mládeže a jejího ducha a ducha nové školy za jediného možného ducha mládeže, duch ochotný ke kompromisům a ke spolupráci ve směrnicích "komunistické církevní politiky". Neprozrazuje proto již výraz "vatikánští agenti" snahu postupně odtrhovat církev u nás od Petrova Stolce a od Náměstka Kristova? Nebo nepřipravuje aspoň toto ovzduší odtržení?!

Katolické noviny se snaží zatemnit Vatikán i soudem proti Slánskému a spol. Ve článku "Běda dvojakému srdcem a hříšníkovu, který chodí po dvou cestách", se odvolávají na výpovědi Haskovy, podle nichž London Artur byl ve styku se špionážní akcí, zvanou Mezinárodní "pomocná" organizace Charita. Katolické noviny z ní v zápleť činí "vatikánskou špionážní organizaci". Dále sdělují, že mezi "členy výboru, dirigujícího nejen špionáž, nýbrž také vraždy a sabotáže v zemích lidové demokracie zasedají také představitelé vatikánské vysoké hierarchie ve Spojených státech." Všichni "chtějí zneužít" náboženských citů prostého věřícího člověka pro své temné cíle"... "a právě proto lid - poučen předcházejícími procesy s vatikánskými agenty - tím důrazněji odmítá každý takový pokus, jako pokus přičítící se křesťanskému svědomí"/Katol. nov., 30.XI.52/.

V této souvislosti jasněji vyniká finalita předchozích soudů s církevními hodnostáři a význačnými osobnostmi z řad duchovenstva.

Není bez užítku připomenout, že pravá katolická akce byla před časem / i když snad ne přímo v roce 1952/ nazvána "vatikánská katolická akce". Kněží, věrní svatému Otci, sice nebyli nazváni "vatikánští", jen snad před soudem; tam však ve spojení se substantivem "špióni nebo agenti". Zato byl zvolen pro kněze, spolupracující s komunismem, výraz "vlastenečtí kněží". To znamená, že ostatní nejsou vlastenečtí, nebo alespoň tak vlastenečtí jako ti! Vlastenečtí kněží jsou stažení na odív: jejich duch a jejich jednání jistě není ve všem vatikánské! Tím se tedy tvoří dva šiky kněží

vatikánských a vlasteneckých, čili nevatikánských, i když se nevolí ty výrazy. Tendence a duch je zde: jinými slovy usiluje se povznést vše, co není vatikánské, vrhnout stín na vše, co je vatikánské, oslabit vliv a autoritu Vatikánu v řadách kněží, a tím i mezi věřícími.

Vatikán byl odmítnut a odsouzen i při soudu proti patnácti spisovatelům a intelektuálům, jenž se konal v Brně od 2.--4. července 1952. Bývalému řediteli Melantrichu Dru Bedřichovi Fučíkovi, spisovateli Janu Zahradníčkovi, Dru Oldřichu Albrechtovi, redaktoru Ladislavu Jehličkovi a Dru Stanislavu Berounskému bylo vytýkáno, "že hlásali vatikánskou fašistickou ideologii tak zvaného stavovského státu" a "v tomto duchu falšoval také docent historie Dr. Zdeněk Kalista naše dějiny"/R.P. 5.VII.52/.

Komunisté dobře vědí, že se věřící orientují v řadách kněžských podle jejich věrnosti k svaté Stoličce a svatému Otci. Kněží věrných si věřící váží! Ostatní jsou jim podezřelí nebo přímo nebezpeční. Proto komunisté usilují, aby kompromitovali kněze, byť i jen zdánlivě, aby lid ztratil důvěru. Tím nepřímou, a často podvodně, oslabují vliv a sílu Náměstka Kristova, vystupujícího z věrnosti kněží.

Nesmíme sice přeceňovat své bezbožecké protivníky a přisuzovat jim výjimečnou taktickou prozíravost: myslím však, že můžeme předpokládat, že organizováním "své církevní správy" chtěli vnést chaos, zmatek do kněžských řad; měla být přetržena, aspoň nejasným a nejistým ovzduším, jednota jurisdikce a její uzemnění ve Vatikáně. Další pokus o odtržení Církve od Stolce Petrova! Svátá stolice však zasáhla, dala vyhlásit vatikánským rozhlasem mimořádné fakulty pro kněze, jež jim uděluje přímo Svátá stolice. Zásah grandiosní, ukazující pružnost Církve, sílu její moci, již nedovede spoutat prostor, a která za zvláštních okolností dovede svěřit i mimořádnou moc do slabých kněžských rukou.

Konečně toto úsilí o odtržení Církve u nás od Svátého stolce prozrazují útoky na svátého Otce a raženná distinkce mezi svatým Otcem -hlavou Církve, a pa-

pežem - politickou hlavou a představitelem určité politiky.

Postupujme po pořádku. Nemohu zde rozbírat špinavé a podle útoky a karikatury. Chci podat jen malou ukázkou. Několik vět z Dikobrazu /3. srpna 1952/, promiňte mi tuto odvahu. Dikobraz píše: "Četl jsem v zahraničním tisku, že byl papež jmenován americkou policií policajtem. Bude dál papežem? Změní titul?... Zpráva je skutečně pravdivá... To ovšem znamená, že papežským odznakem bude od nynějška klíč a pendrek, či že Vatikán bude řídit pouliční dopravu v západních státech. Americká policie chtěla pouze vyslovit své uznání za skvělou policajtskou praxi, kterou Vatikán provozoval vždy pod jinými názvy, jako byly inkvisice, zповědní tajemství atd. Chcete-li papeži napsat, pak mu ovšem napište: "Pane Vachmajstr Pius", jak naznačujete, neboť papež byl vždy více než obyčejný policajt."

Tato ukázka nám vybavuje ovzduší nenávisti, jímž srší tisk a propaganda proti svatému Otci.

Uveďme ještě, jak se líčí papež mládeži /Směna, čtrnáctideník mládeže, 19.XI.52/: Časopis připomíná řeč svatého Otce k "porodním babičkám", v níž "mluvil o záplavě nemravných námětů v literatuře a filmu, o nebezpečí omezování počtu porodů umělými prostředky... Měl v úmyslu vzbudit zdání, že on i celá Církev s tím vším nemá nic společného." Pak časopis připomíná pornografii Francie, spoustu pornografických týdeníků italských křesťanskodemokratických tiskových magnátů, "spojených s papežskou stolicí, jak politicky, tak finančně"... "v katolickém Kolíně nad Rýnem přímo proti arcibiskupskému paláci je řada kiosků", kde se prodávají nemravné časopisy a orgán homosexualistů... Co udělal nebo je ochoten udělat papež, aby se změnil tento stav?... Neudělal nic, protože on sám, stejně jako veškerá pornografie, je jen článkem stejného ideologického řetězu, jímž chce světový kapitalismus spoutat svědomí lidstva. Za všechnu mravní degeneraci... je odpovědný také on, Pius XII., občanským jménem Eugenio Pacelli, a přijde doba, kdy se také za ni bude odpovídat."

Snad nejvíc zaráží, že se používá vylhaných nebo vymyšlených záminek a událostí, aby se mohl bezuzdně

napadat papež.

Toto ovzduší nenávisť k papeži vás ovane občas i z tak zv. Katolických novin. I v nich jsem našel příklad podlosti v útoku na papeže; interpretuje se totiž jeho úmysl a na základě této zcela libovolné interpretace se mu zasadí rána. Tak na př. přebírají Katolické noviny /30.XI.1952/ z "L'Humanité", že papež požehnal všem zaměstnancům a členům americké tiskové kanceláře Associated Press. Katolické noviny rozvádějí případ, asi podle L'Humanité, a pak končí touto větou, jež je výrazem tiskové podlosti: "nepochybně Pius XII. udělil své požehnání především proto, co bývalý prezident Roosevelt řekl o tiskové kanceláři AP, že je totiž "největší lháčkou".

Uveďme jiný příklad nesvědomitě nízkosti. Katolické noviny sdělují /7.XII.1952/, že Pius XII. přijal ministra H.Lukaschka. Týdeník uvádí /dle informace "západních agentur"!!!/, že s ním Pius XII. jednal "podrobně o problému nacistických -vyhnanců -, v nichž američtí okupanti živí naděje na nový vpád do lidovědemokratických zemí. Agenturní zpráva praví že Pius XII. projevil velkou informovanost o této otázce a že Lukaschkova zpráva jej tak "hluboce dojala", že nacistickým revanšistům poslal své požehnání." - No ní třeba dodávat, že je zpráva podána zcela v tendenčním zabarvení /všimněte si na př. poslední věty!/ a že je obsah rozmluvy zcela libovolně vylhán.

Vždy však se nejedná jen o podlé špinění Vatikánu. Předhazuje se mu špatné jednání pod rouškou pravdy. Ve čtvrtek 27. listopadu /1952/ se v Praze sešel celostátní mírový výbor katolického duchovenstva, aby před historickým kongresem národů za míru ve Vídni vyjádřil své rozhodné stanovisko pro mír. Porada současně vyzněla v rozhodné odmítnutí snah Vatikánu zneužít náboženství a náboženského cítění lidu pro přípravu nové války a podporu snah amerických vládců, snících o podmanění a vykořisťování celého světa." /Katol.noviny 7.XII.52/. Pověřenec Dr.-Al.Horák prohlásil, že Vatikán se snaží "udržet vykořisťování člověka... Zatím co u nás kněží káží mír, z Vatikánu stále více zaznívá válka....." atd. Ministr

Plojhar mluvil o zneužívání náboženství a pravil: "Řím na této straně nepřátelství k táboru míru vystupuje stále více..." /Kat. nov. 7.XII.52/. Papež se tedy napaďá pod záminkou pokroku, míru, osvobození dělníka, nezávislosti!

Tento výpadům se vtiskuje věroučnýmravní ospravedlnění. Bylo je slyšet již tolikrát! Na příklad i na celostátním mírovém sjezdu katol. duchovenstva v Praze 28.září 1951 - z úst Plojharových: " Jsme a zůstáváme katolickými kněžími, pro něž samozřejmě je nejvyšší autorita církevní rozhodujícím činitelem ve všech víry a mravů a ve všech otázkách katolického náboženství. Svätý Otec je námi uznáván hlavou katolické Církvě jako náboženské společnosti. -Úplně však se rozcházíme s dnešní vatikánskou politikou, která plně přisluhuje světu kapitalismu a imperialismu, souhlasí s ním a podporuje tak zvané křížácké tažení proti Sovětskému svazu a lidovým demokraciím." /L.D.28.IX.51/

Ještě před několika týdny opakoval touž distinkci děkan bratislavské bohoslovecké fakulty B.Višnovský. Pravil, že se musíme naučit rozlišovat mezi papežem, hlavou Církvě, a papežem, hlavou politiky. A obžaloval tuto politiku z imperialismu a kapitalismu.

Je snadno prohlédnout tuto distinkci a znehodnotit ji, je budována na trojím chybném předpokladu:

1.--Především musí scudit, že exkomunikační dekret je politický tah; což ovšem vylučuje výslovně jeho formulace a jeho obsah. Konečně, rozhodovat, co je mravní a náboženské kompetence papežovy, nepatří jistě Plojharovi, Horákovi nebo Višnovskému, nýbrž tomu, komu patří neomylnost a nejvyšší učitelská moc.

2.--Dále distinkce mylně předpokládá, že papež provádí politiku v běžném slova smyslu. To je omyl zásadní, který není těžko vyvrátit, byt jen letným studiem činnosti Pia XII.

3.--Konečně bezdůvodně a proti pravdě distinkce předpokládá, že "být proti někomu", je "být se všemi, kteří jsou proti němu" a být jejich spojencem v každé věci, nebo aspon v jejich duchu a v jejich intencích. Pius XII. se tolikrát distancoval od imperialistů a

kapitalistů. Vzpomeňme si jen, na příklad, jeho vánočních rozhlasových poselství posledních let!

Nevidět tyto skutečnosti, je n e c h t ě t je je vidět! Je být nástrojem v rukou těch, kteří chtějí odtrhnout církev u nás od svatého Otce. Myslím však, že mnozí z těch, kteří tuto distinkci pronášejí, vidí tyto skutečnosti; přesto však používají distinkce snad z oportunistu, snad ze slabosti, snad pod tlakem násilí.

Zatím co se režim snaží rozleptat organizaci katolické církve, rozkládat ji a přetrhávat fyzické i mravní spoje církve u nás s Vatikánem, je podporována církev pravoslavná. Snad by se nedalo usuzovat z několika faktů, jež uvedu, že i tato akce je zaměřena k oslabení Vatikánu a katolické církve, kdybychom neznali krátké ilegální řízení z dubna 1950, kdy byla katolická církev východního obřadu prešovské diecése právně zrušena a přivtělena k pravoslavné ruské církvi.

Uvedu fakta, o něž se opírám. Především metropolitovi pravoslavné církve Jelevferijovi bylo uděleno 11. dubna zástupcem ministra Noska československé státní občanství. Slavnostního obřadu se zúčastnili zástupci Státního úřadu pro církevní věci. Témuž metropolitovi byl udělen 24. dubna na pravoslavné bohoslovecké fakultě v Praze, t.č. se sídlem v Prešově, čestný doktorát "za vynikající zásluhy o upevnění pravoslavné církve v Československu a za způsob, jakým ji vede, aby pomáhal našemu lidu v boji za mír a lepší budoucnost"/RP.25.IV.52/.

Podle Zemědělských novin /19.VII.52/ navštívili metropolita Jelevferij s protojerejem Bohumírem Alešem Moskvu: přistali na letišti v Moskvě 18. července. Podle dosavadních zkušeností styky mezi pravoslavnými církevními vrchnostmi nebyly nikdy bez vlivu na vývoj náboženského života u nás.

Konečně ještě jednou bych rád zdůraznil, že celostátní mírový výbor katolického duchovenstva přijal za své prohlášení konference všech církví, jež se

sošly začátkem dubna v Moskvě.

Snad má těchto několik fakt tolik váhy, aby aspoň upozornilo na nebezpečí se strany pravoslavné církve a jejího podporování státem. Opět vystupuje táž volba: **MOSKVA - NE VATIKÁN!**

IV.-PŘÍMÝ BOJ PROTI BOHU A NÁBOŽENSTVÍ

Všimněme si nyní přímého boje proti náboženství, zaměřeného k jeho zničení.

Myslím, že po rozvedení tří předchozích bodů není pochyby o tomto tvrzení. Bohužel, máme o tom výslovné doklady, ba veřejné výroky nejvyšších státních činitelů.

Je příliš známá řeč ministra propagandy; řekl jsem již, že v ní rozlišil dvě skupiny lidí, navštěvujících kostel: reakční provokatéry a zaostalice. Ne reakční živly si posvítíme! Zaostalice třeba přeškolit a převychovat. Zajímavé je odůvodnění: "Dostávají se do rozporu se zákony lidského pokroku, stávají se brzdivou silou a představují potenciálně vždy naději nepřátel pokroku...a i nepřátel míru."-Proč tito lidé zůstali zaostalí? " Proto, že jim nikdo jiný světový názor, pokrokový světový názor, ještě neřekl...a nezískal je pro světový názor marx-leninismu." To je úkol nové Společnosti pro šíření politických a vědeckých znalostí: "vysvobozovat lid ze zajetí...náboženského tmářství a pověr...vyložit lidem marxistický vývoj vesmíru, země a člověka...přesvědčovat, že člověk může být stvořitelem"/R.P.22.VI.1952/.

Řeč ministra Kopeckého má trojí význam: 1.- Byl v e ř e j n ě vyhlášen boj náboženství a Církvi, ústy státního ministra. - 2.-Byla prozrazena taktika boje - radikální převýchova národa. - 3.-Jak plyne z řeči Kopeckého a z obou předchozích bodů, byl vzat útokem lid - mládež! Po útoku na biskupy a kněze přišla tedy řada na věřící lid, mládež a děti. Usiluje se mobilisovat všechny síly /srv.Zd.Nejedlý na němž kongresu/ a urychlit socialistickou převýchovu.

Řeč ministra Kopeckého nebyla příležitostnou epi-

sonkou. Je zahájením nové etapy boje. Ohlasy této řeči nacházíme brzy v řeči místopředsedy NS Václava Davida na celostátní konferenci školských pracovníků, 4. července v Praze/Viz R.P.5.VII.1952/. O úpravě výchovy mluvil na téže konferenci dr. Zdeněk Nejedlý, ohlásil fakultativní vyučování náboženství. nazval "škodnou" učitele, kteří dosud nevyučují v duchu socialismu. Pranýřoval jistou katolickou katechetka, "která si dovoluje v hodinách náboženství vykládat, ovšem po svém, naše dějiny, která vykládá, že kostnický koncil nebyl ten nejšpatnější koncil, že odsouzení Husovo na něm bylo samozřejmé, že husitství nás zničilo a že jen katolická tvrz nás zachránila jako národ. To jsou věci, které už v republice nejsou přípustny, poněvadž jsou proti lidově-demokratickému zřízení." /RP 4.VII.1952/.

Taktiku a cíle bezbožeckých snah v národě odhalil mistrně Ant. Zápotocký ve svém štědrovečerním projevu v rozhlase. Prohlásil v něm otevřeně, že Ježíška nahradí děda Mráz. /Tento projev rozebereme poněkud níže/. Loňský příjezd Dědy Mráze do Československa a jeho přivítání v Praze bylo skutečně nejen nasolením nového božstva, nýbrž i jasným přiznáním bezbožeckých plánů v národě a s národem.

V plánu této soustavné bezbožecké převýchovy národa bylo zavedeno fakultativní vyučování náboženství. Fakultativní náboženství znamená, že dítě je vyučováno náboženství jen požádají-li o to oba rodiče/děve stačila matka/, musejí požádat písemně, u ředitele školy, na začátku školního roku. Neučiní-li tak, nesmí dítě navštěvovat hodiny náboženství.

Podle některých zpráv byly tyto žádosti rodičů různě ztěžovány, rodiče byli přemlouváni, nebo i dokonce terorizováni. Kdesi, školní rok již skoro začínal, a nebylo ještě úředních formulářů žádostí.

Náboženství se má vyučovat, podle úředních pokynů, po skončení normálního vyučování, nejlépe odpoledne. Ředitelé mají dbát, aby se tím nerušilo normální vyučování.

Že to není s v o b o d n é vyučování nábožen-

ství, nýbrž náboženství ponížené na služku socialistických cílů, jasně vyjádřily Osnovy pro vyučování náboženství římskokatolickému na školách, vydané v létě minulého roku a rozeslané se 7. číslem Duchovního pastýře. "Nihil obstat" je od Msgra ThDra Josefa Hronka, "Imprimatur" od Antonina Stehlíka.

V těchto Osnovách se praví doslova: "Vnitřním pojátkem veškeré práce náboženské ve škole musí být společně výchovný úkol školy /NB! podtržená slova jsou v původním textu vyznačena zvláštním písmem/. vyučování náboženské musí být v souhlase s výchovnou činností školy /§ 19 škol.zák.č.95 1948 Sb./. Náboženská výchova, jak ji zákon školy ukládá /§ 2/, chce pomáhat při budování nového společenského řádu a v úsilí o zachování míru mezi národy, budí smysl pro dobro jak úzkého zájmového společenství, tak i členství národního a státního, vychovává k lásce k vlasti, která v dobách ohrožené svobody, národní a sociální, je schopna přinášeti oběti v zájmu pracovního národního souručenství, vede k pracovní odpovědnosti a poctivosti a činí vše, aby na světě zmizelo vykořisťování a vraždění, a to učením lásky Ježíše Krista. Toho musí si být každý učitel náboženství plně vědom a ze všech sil k společnému výchovnému cíli spolupracovati." -A v závěru týchž stanov se ještě jednou připomíná: "Všechny podstatné jevy současného duchovního a společenského života má mít učitel na zřeteli a jich také v hodině náboženství dbáti". V Osnovách samých je zařazena na školách II. stupně v třetí třídě tato látka: Duben: Křížové výpravy. Svatý František a svatý Dominik. Rozkvět věd a umění. Karel IV. Sv. Jan Nepomucký. Mistr Jan Hus a sociální význam husitství. - Květen: Čeští Bratři. Protestantství v Německu a ostatních evropských zemích.

Těchto několik citátů dokazuje dostatečně, že i náboženství má být ve službách ducha nové školy, lépe n o v é h o ducha školy. Že tedy i samo náboženství je v područí a zapojeno do budování socialismu v duši mládeže.

Ducha nové školy jasně vyslovil i náměstek ministro školství, věd a umění Adolf Zajíc v rozhlasovém projevu 11. října 1952: "Cílem dnešní školy je vychovat člo-

věka pro socialistickou epochu...V témže projevu byli upozorněni rodiče na svou povinnost v zájmu je- noty: "Ti rodiče, kteří vedou své děti jinak, než je vede škola, poškozují jejich charakter, zasévají rozpory do jejich duší. Je to v zájmu dětí, aby půso- bení školy a rodiny bylo jednotné..."/V témž rozhl. projevu Adolfa Zajíce, 11.X.1952/.

18.srpna sděluje R.P., že v druhé polovině srpna se budou konat ve všech okresích schůze učitelstva. Rude právo jim připomíná jejich úkol a úkol školy: "Aby učitelé ... vychovali nám nové socialistické ge- nerace, musí je vychovávat na základě jedné jediné ideologie a vědy, kterou se řídíme při výstavbě všec- úseků našeho nového života, na základě marxismu-leninismu.Proti jiným ideologiím bojujeme, ať se kdykoliv projevují, ožívají nebo jsou nepřáteli zvenčí k nám zanášeny. Je na učiteli, aby v každém předmětu, každým svým vystoupením a projevem kladl základy pravdivého vědeckého světového názoru."

V "Úvodních poznámkách" v učebnici vlastivědy "Živá příroda" pro 4.postupný ročník národních škol, vydané Státním nakl. roku 1951, čteme:"Vyučování ži- vé přírodě ...klade základy vědeckého světového názo- ru dialektického materialismu."

Spokojme se s těmito několika jasnými přiznání- mi barvy, nenechaly nás nikterak na pochybách o so- cialistickém , a i bezbožeckém duchu nové školy.

Tohoto ducha nové školy projevíly Pionýrské novi- ny 20. listopadu 1952 ve dvou dopisech dětí:

"Milá redakce!

Ve škole se učíme, jak vznikla naše ze- mě a jak vznikl život na zemi. Ale ti pionýři, kteří chodí do náboženství, se učí, že svět vznikl působe- ním božím.Myslím, že byste měli napsat článek, co vlastně je pravda.

Vladimír Wolf, pionýr
5C třída, Jaroměř."

Pionýři z 9. a 10. oddílu na naší škole připra- vují tematické shromáždění na námět:"Jak vznikla na- še země..."Náboženství jen zatěžuje hlavu žákům.Jak mají na př. rozumět výkladu přírodopisu, kde soudruh

učitel říká, že velryba spolkne jen malé rybky, když pan farář vykládá, že velryba spolkla Jonáše a na přání boha ho opět vyvrhla. Pak jsou žáci nerozhodní, nebot nevědí, jestli mají věřit výkladu z přírodopisu, nebo z náboženství.

Pionýrka Boháčová, I. střední škola,
Lovosice."

Konečně se tento duch nové školy projevil mimo jiné i v listu žáků školy v Tekovských Lužanoch, zasláném G. Ottwaldovi. List zní:

"V Pravdě sme sa dočítali o výčinoch rímskokatolíckých farárov Jozefa Maršálka, Ladislava Honsejmana, Ledabyla, Martina Ondrejaša a učitelky náboženstva Pavly Zvarovej... My odsudzujeme tých travičov detských duší s rozhorčením a sľubujeme, že budeme na strážii pred takovými vychovateľmi..." /Pionierské noviny, 19. okt. 1952/.

Je zhoubná a morová pro dětskou duši tato výchova; musí to cítit i dětská duše, a otrást se hrůzou; aspoň tehdy, když se tato nová výchova ukáže ve své zrudné lidské podobě. Je těžko se vžít do dětské duše; myslím však, že sám obsah dopisu mladého Tomáše Frejky, /ať si jej napsal sám, nebo ne/, v němž žádal smrt vlastního otce, takovými výrazy, musil otrást i dětskou duší! Podobně i list Londonovy ženy, v němž vyjadřuje radost nad odhalením zrádcovské bandy a žádá o spravedlivé potrestání zrádců /mezi nimiž byl její muž a otec jejich dětí!/. Hle, bezbožecká výchova ve své zrudnosti! Odstrašuje!

Podobné vzory hrdinnosti se stavějí mládeži za vzory: tak na začátku školního roku kladl školní mládeži pražský rozhlas za vzor Pavlíka Morosova, jenž udal vlastního otce, že neodevzdal kontingent: za to jsou mu stavěny v Rusku pomníky. Rozhlas nestoudně prohlásil, že tento sovětský chlapec "by měl být vaším velkým příkladem a vzorem. Dnes 3.9. uplynulo dvacet let od smrti sovětského pionýra Pavlíka Morosova, který neváhal za svou vlast, socialismus a za Štalina položit život. Pavlík byl sovětským pionýrem a to znamenalo... bojovat proti kulakům. Sám byl z kulacké rodiny a nezastavil se ani před jejími členy. Odhalil je jako

škůdce vlasti/ je velmi příznačné, že rozhlas nejmenuje otce: cítí, že čin Pavlíkův je zvrhlost!!/ a byli to členové jeho rodiny, děd a bratranec /nyní jmenuje výslovně!/, kteří ho zavraždili...a až vy budete, čs. pionýři, zvedat svou ruku nad hlavu k pozdravu, vzpomenete si, že tento pozdrav znamená, že zájmy společnosti staví pionýr výš než zájmy osobní a rodinné. Vzpomenete si na malého hrdinu Pavlíka Morosova a buďte takovými, jakým byl on!"

Tento příklad nám ukazuje, že se komunisté nezastávají ve své rozratané práci v duši mládeže ani před základními mravními a lidskými zásadami. Jak by se tedy zastavovali před náboženskými city nebo zásadami

Dodejme, že starý kádr učitelů je nahrazován novými, často na rychlo školenými "pokrokovými učiteli", že učitelé jsou neustále zpracováváni, v jistém kraji se loni musili po nějakou dobu účastnit čtrnáctidenně zvláštních kursů, z nichž si přinášeli nové úkoly a závazky, jež odpracovávaly děti zdobením třídy komunistickými hesly; učitelé jsou střeženi, kontrolováni, převychováváni, zpracováváni kursy a plány; máme-li vše to na mysli, dovedeme si představit, v jakém prostředí žijí české a slovenské děti a studentstvo.

Nezapomínejme, že škola není jediným prostředkem k pohanské převýchově národa a lidu; připomeňme kursy, přednášky, besedy, dobatní večery, organizace, tisk, rozhlas. " My máme pro buzení tohoto nového člověka /bez Boha/ speciální prostředky", píše Zdeněk Nejedlý. /R.P. 29.III.1952/. "Máme pionýry, máme družiny mládeže, a kdo měl příležitost poznat, co to znamená, jistě dovede také ocenit ten velký učin těchto nových organizací..." /R.P.29.III.1952/. Hned v dalších větách přiznává Zdeněk Nejedlý, že hlavní je dnes ideologický boj! Ví to i nepřítel. Ministr školství, věd a umění se chlubí: "My už dnes vidíme velmi dobré výsledky, když se podíváme na naši mládež." /R.P.29.III.52/.

Podobně uvádí též ministr ve zprávě podané vládě 7.října 1952, že pionýrská organizace ČSM "úspěšně pomáhá při výchově dětí ve škole a přispívá svým dí-

lem k budování našeho státu..." Dodává, že vláda vzala zprávu na vědomí, souhlasila, aby byla věnována organizaci větší péče a aby ve výchovné práci pionýrské organizace pomáhali učitelé, ředitelé a školní inspektoři. /R.P.7.října 1952/.

Podle zpráv všechnen volný čas mládeže na školách je obsazen brigádami, schůzkami, divadelními kroužky, zpěváckými kroužky, mičurinskými a různými jinými, vedennými v komunistickém duchu. Tak je mládež držena v komunistickém prostředí a odcizována rodičům. Ti ztrácejí na děti vliv. O to komunisté usilují.

Ve snaze o zmenšení náboženského vlivu na lid a mládež snaží se režim různým způsobem zamezit a bránit věřícím v účasti na nedělních bohoslužbách. Překáží se většinou, pokud víme, n e p ř í m o , pořádáním filmových představení, sportovních podniků, brigád, hlavně mládeže, v době nedělních bohoslužeb. V novinách se tu a tam objevila zpráva o upisování nedělních závazků; neděle se občas mění ve všední pracovní den; i když ne všeobecně, přece jen místně nebo krajově. Důvod se vždy najde!

Že jejich cílem je bezbožecká výchova národa řekla rovněž naplno brožura "MARXISMUS-LENINISMUS O NÁBOŽENSTVÍ /P.Kolonickij, červen 1952, nakl. Orbis/. Její smysl - náboženství je tma! Třeba proti ní bojovat. Ne násilím, nýbrž převýchovou a odváděním od náboženství. Uvedená brožura má rovněž velký význam pro poznání taktiky a cílů bezbožeckého boje v ČSR, neboť i ona přiznává, otevřeně, že marxismus chce zničit náboženství - převýchovou národa.

Uveďme několik ohlasů tohoto veřejného boje proti Bohu a náboženství. Směna, čtrnáctideník mládeže, píše 10.září 1952: "Kdyby křesťanství nebylo přerušilo vývoj řeckého myšlení, mohli jsme být ve vědění o ty dva ztracené tisíce roků mnohem dále. Takhle člověk hledal ve vesmíru nebe se sídlem boha a jeho andělů, místo aby se staral, co v tom vesmíru doopravdy je. Dokud pokrokové lidstvo nedovedlo zlomit pouta římskokatolické Církve, dotud nebylo možno nastoupit cestu k svobodnému badání. Ostatně církve byly vždy

„všecky stejné...“/Z článku J.Petrboka: Země nepotřebovala stvořitele/.

Karel Nový píše v Literárních novinách /4.X.52/:
 "Na 5. října je svolán sjezd strany Lenina a Stalina... Nikdy žádné sjezdy nebyly jasnějšími ukazateli pracujícímu lidstvu k výšinám, nikoliv nejasným, božským, nýbrž konkrétním, lidským. Ne bůh papežů a monarchů nebo presidentů Trumanů, nýbrž člověk, lidská vůle vytváří zázraky nových sil, nových moří, nového bohatého života. Ne bůh, nýbrž člověk, leninský a stalinský člověk rozžehl zázračné, nedohledné zářivé perspektivy pro celý svět."

Tyto perspektivy postupného odkřesťanování národa a nastolování bezbožeckých model byly loni dokresleny slavnostním příchodem Dědy Mráze a vánočním projevem ministerského předsedy A.Zápotockého.

Děda Mráz přijel z Ruska. Rudá mládež se dlouho připravovala na jeho příchod. Z projevu Ant.Zápotockého, který ještě podrobněji uvedeme, výslovně plyne, že Děda Mráz má v nové pokrekové společnosti nahradit Ježíška.

Nejprve byl Děda Mráz slavnostně vítán v Košicích /29. prosince/, kam přijel moskevským rychlíkem; na nádraží jej čekaly "stovky dětí, v čele s nejlepšími pionýry"/RP/. V Praze byl vítán 31.prosince ve 2 hodiny odpoledne na Staroměstském náměstí; shromáždily se tam zástupy pionýrů, děti a rodiče. Děda Mráz byl doprovázen Sněhurkou 1953 a osobním doprovodem. Na radnici byl přivítán primátorem města Drem V.Vackem: Právě, že bude mít Děda Mráz příležitost se přesvědčit, jak se naše děti učí a jak pracují v organizaci pionýrů a jak pomáhají rodičům. Děda Mráz vyřídil pozdravy od komunistické sovětské mládeže a od všech dělníků Sovětského svazu. Pak projížděl i se Sněhurkou r.1953 na velké trojce, tažené bělouši, pražskými ulicemi. Provázely jej alegorické vozy, představující české a ruské pohádky. Průvod byl prý všude pozdravován dětmi a lidem/ RP,1.I.53/. V průmyslovém paláci mu holdovalo 2.400 pionýrů pražského kraje; program provedli členové národního divadla a uměleckého souboru čsl. rozhlasu. Děda Mráz rozdál

dárky nejlepším pionýrům, zhodnotil jejich práci a vytýčil jim úkoly pro poslední rok pětiletky.

Tato komedie se změnila v bolestnou tragedii, připomeneli si, že předseda vlády Ant. Zápotocký výslovně prohlásil ve vánočním projevu na Štědrý den, že Děda Mráz v pokrokové republice vymění Ježíška. Právil do slova: "Doby se ...změnily. Nastaly mnohé převraty. I Ježíšek vyrostl, zastaral, narostly mu vousy a stává se z něho Děda Mráz...Děda Mráz přijíždí k nám z východu a na cestu mu září také hvězdy. Ne jen jediná, betlemská. Celá řada rudých hvězd na našich šachtách, hutích, továrnách a stavbách"/RP 25.XII.52/.

Tato rouhání pronesená v předvečer svátku Narození Páně, měla být odůvodněna negramotným spojením Ježíška s kapitalistickým myšlením; Zápotocký v tomto úryvku překonal svou dosavadní hloupost, pravil: "Ani legendární vánoce nezůstávají beze změny. Září dále vánoční stromky, čekají se dárky, ale mizí už jesličky, které dříve bývaly nezbytným doprovodem vánočních svátků...Malý Ježíšek, ležící ve chlévě na slámě, vedle volka a oslíka, nad chlévem betlemská zářící hvězda, to byl symbol starých vánoč. Proč? Měl připomínat pracujícím a bédným, že chudí patří do chléva. Když se mohl ve chlévě narodit a bydlet Ježíšek, proč byste tam nemohli bydlet vy, proč by se tam nemohly rodit vaše děti? Tak mluvili k chudým a pracujícím bohatí a mocní...Doby se ale změnily. Nastaly mnohé převraty...."/následuje uvedený rouhavý úryvek/ /RP 25. XII.1952/.

Plní se slova svatého Pavla: "Neboť přijde doba, kdy nesnesou zdravé učení...Od pravdy svůj sluch odvrátí a obrátí se k bájím"/2 Tim.4,3-4/. Zavrhli Ježíška, a skončili v pověrách! Kruté však se jim vymstilo pohrdnout Pravdou a Láskou - jejich stát se mění očividně v jeden hrozný koncentrační tábor, jehož symbolem může být jen Děda Mráz, t.j. postava beze vší lásky.

Ubohý lid dobře ví, oč běží. Proto, když se objevily na národních výborech rudé hvězdy, pozdravoval je tímto soleným vtípem: "Zmizel Ježíšek, zhasla betlemská hvězda - uvnitř /na národních výborech/ zůstal jen vůl a osel."

Ostatně společnost, z níž by měl být vymýcen Bůh, by nebyla lidskou společností; zůstal by člověk po-
 řižený na tažné zvíře! Čím více se člověk mění v taž-
 zvíře, tím více se mění společnost v bezbožeckou.

Bylo by jistě velmi zajímavé podat zde přehledný
 nástin programu a postupu bezbožecké převýchovy ná-
 roda. Přesahuje to však osnovu této studie a čtvrté
 hlavy, v níž, jak doufám, jsem dostatečně dokázal a
 dbložil úsilí bezbožníků vzít lidu a národu Boha, a
 převychovat jej ve stádo bezbožníků.

ZÁVĚREM

V závěru nemohu nepřiznat, že studie vyznívá po-
 někud temně a skličuje. Čtvrtá část, veřejně přiznaný
 plán zničit náboženství v duši lidu, mládeže a ce-
 lého národa, nám umožňuje odhalit cévy a nervy, oži-
 vující předchozí taktické fáse; i ony jsou oživová-
 ny krví téhož srdce, zamořenou bezbožectvím. Čtvrtá
 část tedy nejen potvrzuje předchozí části studie, ný-
 brž odhaluje jejich oživující mízu a krev. Jasně před
 námi vystupuje Bezbožník, jenž řídí boj: v různých
 fásích, takticky, avšak vždy týž Bezbožník, jehož cí-
 lem nemůže být než zničení náboženství, Církve a
 vzpoura proti Bohu.

Kdo přečte studii, jistě by se rád někde nadýchal
 horského vzduchu naděje. Rád by slyšel o hrdinnosti
 křesťanů, a o vítězné činnosti Milosti. Rámec této
 studie mi bohužel nedovoluje vyhovět této legitimní
 touze, ačkoliv by to bylo žádoucí i v zájmu úplnosti.
 Pro tento světlý pohled do situace by jistě nechy-
 bělo materiálu a příkladů.

Než i ze situace, jak jsem ji vylíčil, je možno
 vyvodit řadu světlých závěrů: již sama taktika a cí-
 le bezbožeckého boje prozrazují světlo, hrdinnost a
 vítězství. Zamysleme se! Každý doklad nebo příklad,
 který jsem uvedl, byl poznamenán lží, násilím, pod-
 vodem, nenávistí, neupřímností! Touto cestou není
 možno vytvářet "nového člověka", jak hlásají komu-
 nisté, neboť člověk říká: "pravda, svoboda, upřímnost,
 láska, důstojnost, aspirace po věčnu a nekonečnu."

Člověk zůstane zaměřen k těmto hodnotám, dokud zůstane člověkem. Bezbožecká převýchova není tak hluboce tvůrčí, aby zrodila zcela nového člověka, jenž by říkal přirozeně: "lež, násilí, podvod, nenávisť, neupřímnost - hmota!" Závěr? Komunismus má a bude mítí stále proti sobě jako nepřítel **ČLOVĚKA**. Myslím, že to bude po Bohu jeho největší protivník: stále proti němu bude musít zápasit. A tento člověk se proti komunismu bude stále bouřit! Ve vlastních řadách! Jak to dokázaloňský teror v lůně strany, proces se Slánským a spol. A jak to dokazuje rostoucí nedůvěra i ve straně, nemilosrdnější bdělost, ostražitost! Strana se postupně stává méně lidskou - protože musí stále zvyšovat ostražitost a bdělost proti **č l o v ě k u**! Mění se postupně v peklo, bere na sebe podobu nenávislníka lidského pokolení, jenž ji vede, - Lucifera.

V předchozích čtyřech částech studie jsme viděli rafinovanou taktiku bezbožníků, jejich promyšlené rány, jejich prohnanou záluďnost. Minulý rok však jim zasadil těžkou ránu. Bylo to, tak se mi zdá, jako prozrazení hry, na níž budovali své dosavadní plány - museli ukázat barvu, musili veřejně přiznat ústy svých nejvyšších a státních činitelů, že chtějí zničit náboženství. Vzpomeňme uvedených výroků ministrů Kopeckého, Nejedlého, Zápotočkého. Nezdůrazňoval bych příliš tento moment boje, kdybych jej pozoroval bez vztahu k minulosti; ve vztahu k minulosti však jej považují za vážnou trhlinu, těžkou ránu, neboť pamatujeme-li si dobře, v minulosti byl hlavní zbraní útočný podvod, neupřímnost; stále se tvrdilo a opakovalo, i ústy nejvyšších rudých oligarchů, že nemíní pronásledovat náboženství, že Církev se těší největší, nikdy nebývalé svobodě, že nemusí být obav o náboženství, i "K_atolická akce" se zakládala v zájmu obrody Církve. Pronásleduje se prý jen reakční politický duch Církve vyšší reakční hierarchie. Vzpomeňme zakládání "k_atolické akce", nových t.zv. církevních zákonů, vyvezení řeholníků, konfiskace klášterů, procesů: vždy se předstíraly politické důvody, nikomu z odsouzených nebyl ani vlas zkršven na hlavě z **n á b o ž e n s k ý c h** důvodů; z politických důvodů byl vypuzen Internunciu atd. Podporou vlasteneckých kněží a hmotnou podporou

kněží vůbec se chtělo dát na jevo: "vždyť vidíte, jak Církev podporujeme, o náboženství nemusíte mít obav. Zakládáme Katol. akci, pořádáme pouti, platíme kněze pečujeme o kostely..."

Po veřejných prohlášeních loňského roku, dle nich náboženství má být postupně zničeno, praskla tato nafouklá bublina! A následovala rána za ranou!

Tyto výroky řekly jasně národu: "Nevěřte nám! Co jsme vám tvrdili ještě před rokem, byla lež! Takoví už jsme, ó, bláhoví..."

"Předchozí soudy, procesy, deportace, vypovídání, rozpouštění - z politických důvodů - nebyly z důvodů politických, nýbrž - dnes jsme vám to řekli: Z n á b o ž e n s k ý c h ! Musili jsme si přeci prokázat cestu k duši lidu, proto musily padnout strážné stromy, stojící nám v cestě..."

"A naše dnešní taktika, - pokud se v ní ještě kryjeme mírem, výstavbou socialismu, nebo pokud ještě mluvíme o reformě Církve, pokud rozlišujeme mezi papežem-hlavou Církve, a Vatikánem - politickou mocí, pokud horlíme proti kapitalistickému zneužívání náboženství, je jen nátěr, aby byli s l e p í svedeni: mnozí jsou slepí, uvěří ještě dnes slovům a slibům. Vy, kdo jste slyšeli naše jasné výroky, mějte se na pozoru!"

"Vůbec, pamatujte si, kdykoliv mluvíme, jako bychom upřímně smýšleli s náboženstvím, a kdykoliv se budeme hájit pokrokem, sociální láskou, osvětou, kulturou, svobodou Církve, zneužíváním Církve a náboženství, - nevěřte nám! Náš cíl je - zničit vaši víru, pozřít vás! Jsme vlci! Pochytali jsme mnohé pastýře, ještě nám zbývají někteří, a pak ohrada a vyceněné zuby! To jsme my!""---

Myslím, že jsou to těžké rány, které si komunisté sami zasadili. Myslím, že je vyvolala hrdinnost tolika vězněných biskupů, kněží, věřících a jejich prozíravost, rozumová dospělost a síla víry. Podvodu a lži vzdorovali. Proto se musilo přejít k otevřenému násilí. Myslím, že se dá rozumně soudit, že kdyby podvod, lež a klam byly zvítězily, nebylo by se pře-

šlo k metodě přímého vyhlazovacího boje! Lež, klam a podvod nezvítězily, narazily na odpor, falešná hra byla odkryta, bublina praskla! Lež vystoupila jasně na veřejnost! A byla korunována násilím!

Hrdinnost, mravní a rozumová vyspělost věřících, vnitřní síla a jasnozřivost kleru a biskupů! - tot hradba, jíž nepřítel nedobyl lstí. Útok však byl tak silný, násilný, ďábelsky lstivý, podniknutý na bezbranné a obklíčené, že nemůžeme nevidět ve věřících, kněžích a biskupech KRISTA, JEHO SÍLU A SVĚTLO, o něž ztroskotal útok nepřátel. Pohled do situace u nás, mne vede vždy blíže ke Kristu; nacházím ho všude - trpícího, krvácejícího, ale vždy zápasícího a vítězícího.

On - Kristus - je též silou onoho "člověka", který je odpůrcem komunismu: neboť ČLOVĚK- LIDSKÁ PŘIROZENOST byla přijata Synem Božím - je v něm! V "člověku" zápasí o člověka BOHOČLOVĚK!

Proto:

CONFIDITE, EGO VICI MUNDUM....

PAK/Itálie/

A K T U A L I T Y

- Č E S K Ý K N Ě Z V S O U Č A S N Ě M R O M Á -
N U . /Překlad dvou výňatků z Hostovského románu "Mis-
sing"/.

I.

"Není vám vskutku zima?" otázal se otec Dušan, "cítím průvan... Povím vám tedy, jak jsem poznal Krále. Bylo to před dvaceti roky. Žil velmi nepořádný život. Považoval se za velkého lyrického básníka a utápěl svůj žal z neúspěchu v alkoholu a v společnosti cynických kumštýřů. Potkal jsem ho jednou brzy ráno na ulici. Vrátil jsem se od nemocného, kterého jsem byl zapatřit, a on, ospalý a trochu napilý, bál se jít domů. Postavil se mi do cesty a řekl s posměškem: "Pojď se se mnou napít, pátère; hříšníky a ztracené ovce najdeš

všude. Uvidíš, máš-li tolik kuráže jako ti kluci a holky z ulice, kteří jsou teď v Armádě spásy a pro Boží lásku nebojí se hledat hříšníky v jejich brlohách a barech a kteří obracejí opilce svými brožurkami!"

"Podíval jsem se mu do očí a viděl jsem v nich bezděčný smutek. Naslouchal jsem jeho hlasu a slyšel jsem v něm pláč marnosti. Řekl jsem bez váhání: "Nebudu vás obracet, ale půjdu s vámi kam si přejete, poněvadž se bojíte samoty."

Nevzpomínám už si na všechny ty zapadáky, kudy jsem prošel a na ty škaredé scény, které jsme viděli. Vzpomínám jen, jak vděčnost překonala nakonec jeho zpuštěnost. Šel jsem s ním, protože byl smutný. Naotevřel jsem mu oči, poněvadž bez Boží pomoci toho nemohu čosáhnout. Ale od té doby jsme byli přátelé přes místní i časovou vzdálenost, jež nás často dělila. Byl jsem ani jeho zповědník, ani jeho svědomí; věřte mi, nevím vlastně ani, zdalí je katolík.....

II.

"Král vám jistě řekl, že jsem komunista, a to komunista od mládí. Své názory jsem nevyčetl z knih, ale získal jsem je tím, že jsem se dával na věci s odstupem, shůry. Jako kominík musím často lézt po střechách. Myslí, že vám, duchovenstvu, by neublížilo, věnovat se téže činnosti. Získali byste lepší pohled na to, jak se lidé rojí navzájem kolen sebe i na onen roj uvnitř každého z nich. Nedám si svůj zdravý rozum uzavřít do svěrací kazajky od strany. Je mnoho věcí, které strana činí a s nimiž nescuhlasím -- ale komunista jsem a zůstanu a chci, aby vám to bylo jasné..."

"Poslyšte tedy, pane Pazđerko, mně jde o totéž, oč jde vám a Královi. Ale mezi mnou a vámi je zásadní rozdíl. Já věřím a chci věřit. Vy nevěříte a nechcete věřit; vy chcete prokázané poznání. Důvěřuji Královi a on důvěřuje mně a my oba věříme těm nevinným a ohroženým lidem. Vy naproti tomu chcete vědět, kdo, co, proč a jak. Jste arogantní a pyšný jako

všichni lidé ozbrojení rozumem, a to pouhým rozumem. Já oddávám mladé lidi, kteří chtějí kráčet životem spolu, poněvadž si důvěřují. Když však po snatku dřívě nebo později začínají být zvědaví, aby se dověděli všecko o tom druhém, dostanou se sotva za prvé začátky toho, poněvadž se navzájem umučí k smrti. Nepochybují, že vy jste na straně vykořisťovaných. Chcete však jednat jen na základě svých omezených vědomostí a nečtete si říci. Jste jako dnešní vláda, která musí proměnit všecky své věrné přívržence v hlídací psy a špicly, a poněvadž nechce spoléhat na důvěru, musí spoléhat na poznání. A ovšem to musí pohřbít všecku radost a všecko štěstí, poněvadž to buduje na pokřivených doktrínách, místo na víře.."

"Tohle je, faráři, všecko pověra. Jsi plný Boha a lásky a víry a nestaráš se, že miliony tvých bližních hladovějí. Ale hladoví povstali, a nebude to bez krveprolití. Měli jste krmit vzbuřence chlebem, dokud byl čas, a nejen biblií. Upřímně řečeno, já vám nevěřím."

"Škoda. Odejděte, chcete-li. Souhlasím s vámi, že my, věřící lidé, jsme zanedbali mnoho křesťanských povinností a že za to budeme odpovídat. Ale toto není povstání hladových, ani hladoví nevyhráli svůj boj. To to není vůbec vítězství, nýbrž jen uvlnění hrubé síly, nebo něco ještě horšího. Hlad je teprve přede dveřmi..."

Pazderka se podíval zmateně na kněze, který se pomalu napřímil, dal prst na ústa a zahleděl se skrze pootvorené dveře do předsíně, jakoby něco slyšel. Pojednou chopil Pazderku za zápěstí a přimutit ho, aby ho následoval. Jeho pokyn byl tak velitelský a jeho výraz tak vážný, že Pazderka poslechl jakoby v transu. Jakmile však byli v temné předsíni, vytrhl se a chtěl křičet, když náhle zvonek zadrnčel a kdosi bušil na domovní dveře. Farář od svatého Šebastiána se ukázal zápasníkem. S neočekávanou silou chopil Pazderku jednou rukou kolem pasu, druhou mu zacpal ústa, pozdvihl jeho drobnou postavu a vstrčil ho do skříně, jejíž dveře zabouchl.

"Blbče", spílal mu zmatený vězeň. Ale to byla jeho poslední zřetelná slova.

Pazderka slyšel kněze tázat se: "Kdo je to?"

"Národní stráž bezpečnosti. Otevřte!"

Za minutku několik párů hřmotných noh vtrhlo do před-síně.

"Jste farář Josef Dušan?" otázka zasvištěla jako ráno-bičem.

"Ano, jsem."

"Pojďte ihned s námi. Máme rozkaz předvést vás na po-licií!"

"Mohu si vzít svoje..."

"Ne, nesmíte si nic brát s sebou. Však na cestě ne-zmrznete k smrti. Je někdo jiný s vámi v domě?"

"Má kočka!"

"Já se ptám na lidi, a ne na zvířata."

"Sotva bych si to byl myslil, soudě podle vašeho tó-nu."

Bylo slyšet ostrou ránu a temný pád, když se kněz zhroutil.

"Otevřeš-li ještě jednou hubu bez výzvy, dostaneš další ránu," zavrčel esenbák. "Franto, zhasni a za-pečet domovní dveře. Kde je klíč?"

"Nahore ve skříni," odpověděl kněz nezměněným hla-sem.

Hlučný, kvapný odchod, zabouchnutí dveří, zaskřípání klíče, zašustění papíru přelepeného přes zámek, a vzdalující se kroky...Poté bylo ticho.

Kočka pobíhala po domě s žalostným mnoukáním. Za drahnou chvíli temný stín, temnější než okolní šero, vynořil se ze skrýše. Nejistými kroky se soursal za kočkou a zastavil se před jejíma svítícíma očima. Smutným šeptajícím hlasem promlouval k zvířeti: "Ne-trap se, Micko, já se o tebe postarám. Dostaneme se odtud, i když jsme tu zamčeni. Patrně oknem..Konečně, vždy jsme oba zvyklí lžt po střeách...Budeš mít nového pána, který zrovna dostal důkladný kopanec. Tak se to, jen si před...Kominista zachráněn před

komunisty, a to páterem! Copak ty víš? Nerozumíš a nevíš, že je to divná věc. Ani já nerozumím. A máš vlastně pravdu. Není to vůbec divné. Polezeme oknem a pak po střeše...A později polezeme přes hranici...

/Přeložil O.P. Angl./

-- NA DOMÁCÍM KNIŽNÍM TRHU vyšly dvě zajímavé náboženské knihy, o nichž podáme stručný posudek. První je: P E Ā I M O J Ž Í Š O V Y. Pátá kniha tory. Přeložil vrchní pražský rabín Dr.Gustav Sicher. Do prodeje přišla kniha už na začátku roku 1951.

Tento překlad Deuteronomia je zajímavý po několika stránkách. V předmluvě říká Dr.Sicher, že je to dar židovské obce českému národu. Už v I. desetiletí republiky chtěli ukázat čeští židé přichylnost k státu, a proto připravovali překlad Pentateuchu. Před II. světovou válkou vyšly první čtyři knihy/ společně text český a hebrejský/. Náklad však byl z velké části za okupace zničen. Dr. Sicher dokončil překlad Deuteronomia v Jerusalemě, a když se vrátil, vydává jej tiskem /jen český text, bez hebrejského/. - V Předmluvě se trochu dotýká otázky Mojžíšova autorství Pentateuchu, jak je židé odedávna hlásali."Ponevadž tento názor židovských starověkých učenců sdílel také Ježíš, byl přesvědčením i křesťanských církví"/str.15/.. Jménu "Kristus" se však překladatel vyhýbá tak, že když uvádí data před Kristem raději napíše:" před obvyklým letočtem". O sv. Pavlovi se vyjadřuje takto:"Dodnes, 2 tisíce let po geniálním odpůrci tory apoštolu Pavlovi.."

Pár slov o překladu samém."Překládat bibli není snadná věc. Překladatel musí sloužit dvěma pánům:originálu a čtenáři, jinak trpí nejen čtenář, nýbrž i bible"/str.21/. Ale spravedlivě přiznáváme, že po jazykové stránce je to překlad velmi zdařilý. Vcelku se čte plynně, i když napoprvé trochu zaráží to, že ponechává vlastní jména podle hebrejského originálu. Tak na př. už v I. knize bylo psáno Chava/Eva/, Hebel /Abel, v Deuteronomiu Jicchak /Izák/, Mošé /Mojžíš/, Jehošua /Josue/. Přechodníků užívá celkem střídmě, výrazy volí přiléhavé a názorné. Jen sem tam mu uklouzne

výraz nespisovný /dvakrát "tož" v Mojžíšově chvalopěvu/, někdy slovo zastaralé /Dt 5,9: "Já ... jsem Bůh horlivý" místo "řevnivý" nebo "žárlivý"/. Občas zarazí nečeský slovosled /"učinil s tebou věci veliká a hrozné tyto"; nebo: "jsou přece lid tvůj a úděl tvůj, který jsi vyvedl silou velikou svou a paží vztaženou svou"/.

Se soustrastí čteme konec Předmluvy zvláště dnes po protižidovském pražském procesu: "Vzdávám dík Bohu, že nadešel den, kdy v lidově demokratické republice a v roce církevních zákonů, které zaručují skutečnou rovnoprávnost všem vyznáním a naprostou volnost každého kultu, mohla se vzácnou ochotou příslušných úřadů být vydána tato poslední kniha tory..

Druhá kniha vyšlá je ÚVOD DO ČETBY NOVÉHO ZÁKONA. Napsal Dr. Jan Merell. II. vydání. K vánocům 1952 vydala v naklad. Vyšehrad Česká katolická Charita.

V několika měsících bylo rozebráno I. vydání. Ale i II. vydání je už téměř rozprodáno. Je to dílo dobré. Proti I. vydání je značně rozšířené a vědecká literatura je uváděna i nejnovější. Nová je v tomto vydání kapitola Bible a český národ. I obrazová výzdoba je rozmnožena: 24 příloh na křídovém papíře, z nich převážná většina přináší ukázky titulních listů, výzdoby a vazby starých českých biblí. Kniha má téměř 300 stran, je v celoplátěné vazbě a prodává se za 85 Kčs. Už v I. vydání byla přidána encyklika Pia XII. O časovém podporování biblických studií. V tomto vydání je přeložena znova, jak ji autor vydal saro- statně, s podrobným výkladem, r. 1949, kdy byla zamýšlena jako úvodní svazek připravovaných komentářů k Písmu svatému Nového zákona. Zdá se, že hled po Písmu svatém je u nás doma veliký, zvláště, když Colův Nový Zákon už delší čas není možno schnat. Na jednom místě v knize se Dr. Merell zmiňuje i o tom, že Dr. Heger krátce před smrtí dokončil překlad celého Starého Zákona. Odjinud víme, že překlad Evangelii, který vydala v Římě Křesťanská akademie, je tam velmi sledaný a velmi se líbí. Jeden kněz dělá dokonce no-

vé vydání Pašijí na tento náš text.

Merellův Úvod je jistě kniha záslužná, a jsme aut-
rovi vděčni, že ji vydal. Co zabolí, je imprimatur na
začátku knihy. Dal je pražský "kapitulní vikář" Anto-
nín Stehlík.

Dr. J. C.

- CO ČEKÁME OD KNĚZE V EXILU...Hlas z uprchlických
táborů. - / z jedné ankety/.

Důstojný Otče v exilu,

odešel jste z vlasti, kde ve Vás pronásle dovali
Vašcho Mistra. Odešel jste a přišel jste mezi nás, kte-
ří jsme rovněž odešli. Kdo Vás tu přijal, koho jste
tu v nás spatřil? - Nemocné údy Těla Kristova, vředy
a hnis; našel jste vyčerpané chudáky, lidi bez domova,
bez naděje, lháře, zloděje, hysteriky; našel jste po-
mluvačky, nevěstky, lhářky a pánbičkářky; našel jste
nás, kteří jsme sprostě využívali Vaší povinnosti být
dobrým a rozdávat - a když jste vždycky nemohl rozdá-
vat, říkali jsme : To je kněz?!

Tak jste nás našel, důstojný Otče, tak jsme Vás při-
jali - my, duše v exilu. Co jsme Vám tím všechno vza-
li, co jsme ve Vás rozbili?! - Neboť my nejsme kají-
cí celníci a nevěstky, my si domýšlíme, že jsme lepší
než Vy...Každý Váš dobrý pokus jsme rozbili, každý ú-
mysl vyložili po své....

A teď - co od Vás čekáme? - Nás rozbil exil a Vás
rozbíjíme my - a nyní Vám máme říci, co od Vás v exi-
lu čekáme, my produkty vyhnanství a lágrů? -

Čekáme, že potkáme někoho, kdo bude umět mlčet i ve
svém srdci o naší ošklivosti a kdo bude schopen v na-
šich tvářích, rozrytých hříchem a utrpením spatřit to,
jak by "měly a mohly vypadat..."Hledáme někoho, kdo
spatří jiskřičku Božích hodnot v našem bytí a jednání
a zvolá:"Poslyš, ty nejsi ztracen, z tebe může něco
být, ty ještě něco jsi, ty ještě něco zmůžeš; a vše-
chno ostatní - i tvůj hřích - je nános vyhnanství a
ty musíš najít a ty nađeš sílu u t é c i svému
vyhnanství..."

Na to tedy čekáme, my vyhnanci exilu. Čekáme, až

přijde někdo a bude nám to opakovat, každému z nás a tak dlouho, až budeme schopni uvěřit. Čekáme... A když slyšíme: Tamten, to je kněz - probleskne v nás nevědomá touha, abychom v něm našli ten hlas, který nás k sobě zavolá z našeho mravního, zdravotního, psychického vyhnání.... Tušíme ve vás krok nám od cizenceho Spasitele....

Neštitěte se našich ran, našich duševních a mravních abnormalit, jedněte s námi, s "podvodníky, narušenými lidmi, pásky a nevěstkami" jako s přáteli, na něž jste dávno čekal, abyste s nimi pojedl, jako to činíval Kristus - Váš Mistr. - A až vaši dobrotu udeříme do tváře, až ji ponížíme a popliváme, věřte, Otče, že nás touto dobrotou vykupujete.

Ale o jedno Vás prosíme - nedejte se námi zdolat, ať jsme sebehorší, nedejte se oslabit, nedejte se zklamat, nezvlažněte ani v lásce k nám, ani v horlivosti Vašeho úřadu. Neříkejte se na naši špatnost. Tisíckrát jsme zhořkli Srdci Ježíšovu a nepřestalo nás očekávat, nestali jsme se mu odpornými, ani hodnými pohrdání... Zůstali jsme pro ně hodnými vykupuení....

Čekáme od Vás lásku Srdce Ježíšova, pro nás a námi probodeného.

A Ježíš nechť učiní srdce Vaše podle Svého Srdce.

Vaši exulanti.

II. - C o č e k á m e o d k n ě z e

I když nám během let zmizí naivní pohled mládí na lidský život a tím i na život kněze, i když přestane být představa o knězi dětinským očekáváním andělských činů, přece i tehdy trvá v duši jakési očekávání - čekání na setkání s Kristem v činech těch, kteří se stali jeho kněžími.

Nejde tu tak o hotové vybroušené kněžské vzory, nejde tu též o vysoustruhovanou vzornost jednotlivých činů kněze, jde tu především o to, abychom mohli v činech kněze spatřovat opravdovost a pak - v dnešní době jde o to, abychom mohli u kněze vytušit velikou hlubokou lásku k bližnímu. - Dnešnímu člo-

věku je trpké - i když to často ani nevysloví konkrétně - nevědět uprostřed svého i cizího sobectví o nikom, kdo byl na cestě slyšet hlas Boží a ustoupit mu do pozadí před hlasem svého vnitřního i vnějšího egoismu.

A od člověka posvěceného na kněze čekáme, neuvědoměle často, ale s jakousi jistotou, že hledá Boha ve všech situacích a ve všech setkáních s věcmi i lidmi - i s námi.

Chtěli bychom mít jistotu, že se nemůže stát, aby-
chom byli v očích kněze předmětem antipatie či sympatie, nýbrž že v nás kněz vždycky uctívá lásku Boží k nám, tu lásku Boží, s níž nás Otec stvořil a s níž sleduje naši cestu až k Domovu u něho.

Láska Otce v nebesích je velkolepější než láska matky k dítěti. Může se stát, že je některé dítě ošklivé, tupé, nepříjemné pro pohled druhých i pro cit; ale přece najde jeho maminka na svém synkovi krásu i půvab, které může vycítit jen ona, protože mu dala život. A každý z nás byl přiveden na svět svým Týrceem s nekonečně něžnější láskou, neboť Boží láska vidí na nás i to, co zůstane i matce skryto: Krev Vykupitelova.

Pro nás laiky by to bylo skvělé vědět, že kněz má něco z tohoto Božího pohledu na nás.

Je to jistě jednostranná odpověď a bylo by třeba říci mnohem více. Ale zdá se, že svět úpí po milosrdných rukách, po milosrdných úsudcích. Je jich třeba světu, je jich třeba křesťanskému lidu, je jich třeba těm, kteří nesoběcky - dokonale či nedokonale - chtějí být pomocníky kněžského díla.

Milosrdenství a přece nekompromisnost v životě i v díle, to je snad základ, který čeká laik od svého kněze.

p.a.

.. VZÁCNÝ OSTATEK BLAG. ANEŽKY ČESKÉ VE ŠPANĚLSKU..

Eckert /Církev vítězná I., str.354/ píše: "V královském zámku Eskuriálu ve Španělsku chová se v pokladnici chrámové jediný nám známý ostatek z těla bl. A-

nežky, totiž dolní čelist její, kterouž donesla tam z Prahy vdova po císaři a králi českém Maximilianu II., Marie, dcera císaře Karla V., princezna španělská, jež ovdověvši roku 1576 vrátila se z Prahy do Španěl. Dcera její Johanna vstoupila v Madridě do řehole svaté Kláry a nařídila v poslední vůli, aby ostatky svatých, jichž měla hojný počet, dány byly do Eskuriálu. Mezi těmito ostatky svatých byla také dolní čelist blah. Anežky České." - Prosili jsme řád. P. Šimona Zusku O.F.M., který dlí ve Španělsku, aby příležitostně navštívil Escorial a věc prozkoumal, zda tam opravdu jsou ostatky, o nichž Eckert píše. Dp. Zuska nám podává zprávu o dosavadních výsledcích svého badání.

V knihovně Escorialu našel jsem v inventáři, který byl ztracen a neznámá osoba jej poslala nazpět, zápis o ostatcích bl. Anežky. Titul knihy je následující: Memoria de las reliquias y reliquiarios que ay en la Yglesia de este real Monasterio de S. Lorenzo, así en los Altares de Nra Senora y de Nro P.S. Geronymo, como en las cajas encima de la cornixa de dichos altares./1724/. - Na straně 29./gr.7, as.1/ je záznam: "En el carton primero de los grandes ay una quijada entera de la Venerable Ines de Praga y otra quijada de Sta Cristina V.y Mr."

Ostatky se nacházejí v relikviáři na oltáři Zvěstování Panny Marie ve stánku č.7 a skříňka, ve které se uchovává spodní čelist blah. Anežky má číslo Reg. 0508. Ve skřínce jsou také jiné ostatky, ale čelist blah. Anežky má na vnitřní straně inkoustem napsáno: Os Venerabilis Agnetze a Praga."

Dp. Zuska se snažil ještě objevit authenticu tohoto vzácného ostatku. Jel do Madridu ještě jednou. Authentic ostatků v Escoriálu je přes 7.000 a nejsou uspřádány. Dokonce snad některé se i ztratily. Proto se mu nepodařilo najít původní authenticu, ale už to, co našel, dostatečně určuje pravost této vzácné relikvie blah. Anežky České.

Kéž by tento nález vzbudil v exilu nový zájem o kanonisaci blah. Anežky České, která tolik ležela na srdci J. E. řád. pražskému arcibiskupovi Beranovi!

- PRO APOŠTOLÁT MEZI ČESKOU INTELIGENCÍ V EXILU vydala ve své edici STUDIUM /sv.2./ římská KŘESŤANSKÁ AKADEMIE nový, hutný svazček, téměř 80 stran a ve velmi pěkné úpravě: KŘESŤANSTVÍ A OBNOVA SPOLEČENSKÉHO ŘÁDU. - Připravily studijní skupiny Křesťanské akademie z Anglie, Itálie a Německa.

Knížka chce dát odpověď mnohým českým inteligentům, kteří hledají upřímně pravdu a východisko z krise dnešního lidstva. Poněvadž dnešní člověk zná křesťanství často jen velmi úlomkovitě a povrchně, často jen ve formě námitek, které se nedotýkají jeho podstaty a zabývají se pouze některými jeho průvodními zjevy -- chce tato studie v první části: K ř e s ť a n s t v í a j e h o o b s a h "krátce narýsovat základní prvky křesťanství, z nichž by mohl český člověk poznat jeho životnost a účelnost." - V druhé části: K ř e s ť a n s t v í a o b n o v a s v ě t o v é h o ř á d u .se pokouší ukázat pozitivní přínos křesťanského světového názoru k řešení současných problémů a zároveň ukazuje křesťanské stanovisko k některým obrodným snahám, které vznikly v dnešním světě mimo okruh křesťanství.

Názvy hlavních kapitol nám ukáží stavbu celého díla: - I. - Poznání Boha nezávisle na Kristově učení - Idea křesťanství jako zjeveného náboženství - Bůh nám odhaluje svá tajemství - Přijetí za Boží děti - Vina a odpuštění - Křesťanovo poznání - Alfa a Omega - Eklésia. - II. - Křesťan a svět - Zrada na Kristu - Křesťanství a náš exil - Křesťanství a mravnost - Křesťan a politika - Dogma a láska - V čem se sejdeme a v čem se rozcházíme.

Knihka nečiní nároku na úplnost. Chce ukázat na nejdůležitější aktuální problémy, upozornit na možnosti jejich řešení. Někteří si budou přát konkrétnější a živější podání, které by podalo pravdivější a přitažlivější obraz křesťanské skutečnosti. Přes tyto nedostatky je třeba uvítat tento podnět v našem exilu. Svazek vykoná jistě dobrou službu a každý kněz by se měl postarat o jeho největší rozšíření mezi naší inteligencí.

O.A.M.D.G. et B.M.V.H.

Sešit 1. /duben 1952/: PROBLÉM KNĚŽSKÝCH POVOLÁNÍ

Dílo svatého Vojtěcha - Několik základních směrnic
Opus Pontificium Vocationum Sacerdotium - To nej-
důležitější - Tak zvaná pozdní povolání - Čísla,
která nutí k přemýšlení: Nábož. situace v ČSR podle
statistik z let 1948/49 - Země s největším a nej-
menším počtem kněžských povolání - Škola nadpři-
rozeného optimismu: Mexiko, Francie, Španělsko,
Königstein /Albertus Magnus Collegium/.

Sešit 2-3. /vánoce 1952/: SOUČASNÉ THEOLOGICKÉ PROU-
DY A KNĚŽSKÉ STUDIUM.

Hodnoty trvalé ceny - Encyklika Humani generis -
Filipika proti mizomúzům - Nová morálka

Aktuality: Jan Čep - Dvorníkovy studie o Fotiovi
K jubileu svatého Prokopa - P.Garrigou-Lagrange-
Mauriacovo vyznání - Dobrodiní pronásledování -
Když vládl světec Evropě - Tvář obrácená k nicotě

Sešit 4. /únor 1953/: NÁBOŽENSKÁ SITUACE V ČSR 1952

Zápas na obranu katolické víry - Pane náš, Tv víš
Taktika a cíle protináboženského boje v ČSR v ro-
ce 1952.

Aktuality: Český kněz v současném románu /Hostov-
ský:Missing/ - Na domácím knižním trhu /Řeči Boj-
žíšovy - Úvod do četby Nového Zákona/ - Co čekáme
od kněze v exilu /Z jedné ankety/ - Vzácny ostatek
blah. Anežky České ve Španělsku - Pro apoštolát
mezi českou inteligencí v exilu

P ř í l o h a CESTA: Církevní dokumenty a studie

Svazek 1. - PIUS XII: O SVATOSTI KNĚŽSKÉHO ŽIVOTA

Svazek 2. - PIUS XII: ENCYKLIKA HUMANI GENERIS

OMNIA INSTAURARE IN XTO

Pastorační sešity CMLK
N A Š E J E D N O T A

s přílohou

Církevní dokumenty a studie
C E S T A

Ročník // Číslo

Pro české kněze v exilu
vydává čtvrtletně

KNĚŽSKÝ ODBOR
při

KREŠŤANSKÉ AKADEMII
studijním ústavu Cyrilometodějské
ligy akademické v Římě.

Vydáváno jako rukopis s církevním
schválením

Veškeru korespondenci, redakční i ad-
ministrační, zasílejte na adresu

VINCULUM

Piazza S. Maria Maggiore, 7

ROMA - ITALIA

PERIODICUM TERTIO QUOQUE
MENSE PRO CLERO CSR IN DI-
SPERSIONE EDITUM IN LINGUA
BOHEMICA - MANUSCRIPTI IN-
STAR - CUM APPROBATIONE EC-
CLESIASTICA.